

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Mirenje > **Mirenje u zemljama EU-a**

Mirenje u zemljama EU-a

U državama članicama mirenje je u različitim stupnjevima razvoja. Neke države članice imaju sveobuhvatno zakonodavstvo ili postupovna pravila o mirenju. U drugima pak zakonodavna tijela pokazuju slab interes za reguliranje mirenja. Međutim, postoje i države članice s razvijenom kulturom mirenja, koje se uglavnom oslanjaju na samoregulaciju.

Sve se više sporova upućuje na sud. Rezultat toga nisu samo dulja razdoblja čekanja na rješenje spora, nego i porast pravnih troškova do te mjere da su oni često u nesrazmjeru s vrijednošću spora.

U većini je slučajeva mirenje brže i stoga obično jeftinije od redovnog sudskog postupka. To je posebno slučaj u zemljama u čijim sudskim sustavima postoje veliki zaostaci i prosječan sudski postupak traje nekoliko godina.

Stoga, unatoč razlikama u obuhvatu i načinima mirenja diljem Europske unije, postoji sve veći interes za taj način rješavanja sporova kao zamjenu za sudske odluke.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2019

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

S obzirom na povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, Komisija ažurira dio sadržaja na ovim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Belgija

Umjesto pokretanja sudskog postupka, zašto spor ne riješiti mirenjem? Riječ je o alternativnom rješavanju sporova pri kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže u postizanju sporazumnog rješenja. U Belgiji vlada i profesionalni stručnjaci uviđaju prednosti mirenja.

Kome se obratiti?

Saveznoj komisiji za mirenje

Premda sama ne vodi postupke mirenja, Savezna komisija uređuje profesiju te vodi i ažurira popis ovlaštenih izmiritelja.

Tajništvo Savezne komisije za mirenje pruža informacije na nizozemskom i francuskom jeziku. Kontaktni podaci Savezne komisije za mirenje e-pošta i poštanska adresa:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1040 Bruxelles

Telefon: (+32) 2 224 99 01

Faks: (+32) 2 224 99 07

Savezna komisija za mirenje izdavanjem ovlaštenja izmiriteljima jamči kvalitetu i tijek mirenja.

Popis izmiritelja dostupan je na nizozemskom i francuskom jeziku.

U kojim se područjima predviđa mirenje i u kojima se najčešće primjenjuje?

Mirenje je **moгуće** u svim vrstama predmeta, a posebno u:

građanskom pravu (uključujući obiteljske sporove)

trgovačkom pravu

radnom pravu

postoji i mirenje između počinitelja kaznenih djela i žrtava te mirenje za naknadu štete, ali ono nije u nadležnosti Savezne komisije za mirenje.

Koja se pravila moraju poštovati?

O postupku mirenja **dobrovoljno odlučuju stranke u sporu** te se u slučaju neuspjeha ne predviđaju sankcije.

U skladu s nedavno donesenim odredbama u području obiteljskog prava sudac stranke u sporu mora obavijestiti o postojanju postupka mirenja i mogućnostima koje on nudi.

Postoji „**Kodeks ponašanja**“ izmiritelja, dostupan na nizozemskom i francuskom jeziku.

Informiranje i osposobljavanje

Na *web*-mjestu dostupne su **brojne informacije** na nizozemskom i francuskom jeziku te se daje prikaz različitih aspekata mirenja (način provođenja postupka, troškovi, adrese...).

Kutak za profesionalce

U tom dijelu *web*-stranice navode se **kriteriji za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima i zahtjevi u vezi s njihovim osposobljavanjem**.

Savezna komisija za mirenje uredila je sustav osposobljavanja izmiritelja, ali samo osposobljavanje vrši privatni sektor.

Program obuhvaća zajednički sadržaj u trajanju od 60 sati, od toga najmanje 25 sati teorijskog osposobljavanja i najmanje 25 sati praktičnog.

Zajedničkim su sadržajem obuhvaćena opća načela mirenja (etika / filozofija), učenje različitih **alternativnih metoda rješavanja sporova**, primjenjivo pravo, sociološki i psihološki aspekti te postupak mirenja.

Praktičnim vježbama obuhvaćen je sadržaj programa te razvijanje pregovaračkih i komunikacijskih vještina pomoću metode dodjele uloga.

Pored zajedničkog sadržaja postoje i posebni programi za svaku pojedinu vrstu mirenja (najmanje 30 sati, raspoređenih po vlastitom nahođenju na praktično i teorijsko osposobljavanje).

Postoje posebni programi za mirenje u području obiteljskog, građanskog, trgovačkog i socijalnog prava.

Kriteriji za izdavanje ovlaštenja

Kriteriji za davanje ovlaštenja izmiriteljima

Upute o podnošenju zahtjeva za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima na osnovi zakona od 21. veljače 2005.

Kontrolni popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima (Word)

Kriteriji osposobljavanja/stalno osposobljavanje

Kriteriji za izdavanje ovlaštenja koji se odnose na osposobljavanje

Odluka od 1. veljače 2007., izmijenjena Odlukama od 11. ožujka i 23. rujna 2010., o utvrđivanju uvjeta i postupaka izdavanja ovlaštenja centrima za osposobljavanje te ovlaštenja za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja (PDF)

Direktiva o Odluci od 1. veljače 2007. izmijenjenoj Odlukom od 11. ožujka 2010.

Osnovno osposobljavanje

Popis centara za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja

Stalno osposobljavanje

Odluka od 18. prosinca 2008. izmijenjena Odlukama od 11. lipnja 2009. i 6. svibnja 2010. te od 28. travnja i 9. lipnja 2011. o definiranju obveza ovlaštenih izmiritelja u odnosu na stalno osposobljavanje te kriterijima izdavanja ovlaštenja za programe u tom području

Najčešća pitanja o stalnom osposobljavanju (FAQ).

Popis centara za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja i ovlaštenih centara za stalno osposobljavanje

Obrazac za podnošenje prijave za stalno osposobljavanje

Kodeks ponašanja

Odluka od 18. listopada 2007. o Kodeksu ponašanja ovlaštenih izmiritelja

Obrada pritužbi

Odluka o postupku oduzimanja ovlaštenja, utvrđivanju sankcija koje proizlaze iz Kodeksa ponašanja te postupku provođenja tih sankcija

Koliko košta mirenje?

Novčane naknade izmiriteljima **dogovaraju** privatni izmiritelj i stranke u sporu. Nisu utvrđene zakonom. Obično svaka stranka plaća polovinu te naknade.

Najčešće se obračunavaju po satu ili po sastanku.

Stranke u sporu mogu dobiti **potporu** za plaćanje novčanih naknada izmiritelju ako imaju mala primanja i ako je dotični izmiritelj ovlašten.

Treba napomenuti da se novčane naknade izmiriteljima i troškovi mirenja mogu isto tako platiti u okviru osiguranja troškova pravne zaštite ili, u određenim slučajevima, u okviru pravne pomoći.

Može li se odluka donesena u okviru postupka mirenja učiniti izvršnom?

U skladu s [europskom Direktivom 2008/52/EZ](#) mora se omogućiti podnošenje zahtjeva za izvršenje pisanog sporazuma postignutog u postupku mirenja.

Države članice navode koji su sudovi ili druga tijela nadležni za zaprimanje takvih zahtjeva.

Međutim, u skladu s člancima 1733. i 1736. Sudskog zakonika sudac može potvrditi sporazum postignut u postupku mirenja, pod uvjetom da je izmiritelj ovlašten, čime takav sporazum postaje vjerodostojan i izvršan. Takav sporazum u tom slučaju formalno postaje presuda.

Postoji i alternativa takvom potvrđivanju. Sporazum je moguće ovjeriti kod javnog bilježnika. Sporazum se tako može učiniti vjerodostojnim i izvršnim bez obraćanja sudu. Taj postupak nije moguć ako se s njime ne slažu sve stranke u postupku.

Srodne poveznice

[Savezna javna služba za pravosuđe](#)

[Savezna komisija za mirenje](#)

Posljednji put ažurirano: 06/08/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Mirenje u državama članicama - Estonija

Zašto svoj spor umjesto odlaska na sud ne biste riješili posredovanjem? To je alternativna mjera rješavanja sporova, pri čemu posrednik pomaže osobama uključenima u spor da postignu dogovor. Vlada i odvjetnici u Estoniji svjesni su prednosti posredovanja.

Kome se možete obratiti?

U Estoniji je potrebno imati na umu razliku između posredovanja i mirenja. Posredovanje je širok pojam koji obuhvaća sve aktivnosti u kojima neovisna treća strana koja nema prava sudskog arbitra, posreduje između ljudi koji se ne slažu o bilo kojem pitanju.

U nekim slučajevima posrednik može biti državni odvjetnik. Iako se pojam „pravobranitelja“ ne upotrebljava u Zakonu o državnom odvjetniku, državni odvjetnik obnaša i dužnost pravobranitelja, tako da prati poštuju li vladina tijela temeljna ljudska prava i slobode te načela dobrog upravljanja te da prati lokalne vlasti, pravne osobe u javnom pravu i fizičke osobe koje obnašaju javne dužnosti. Od 2011. državni odvjetnik obnaša i dužnost pravobranitelja za djecu na temelju članka 4. Konvencije o pravima djeteta. Više informacija možete dobiti na [web-mjestu](#) Ureda državnog odvjetnika.

Prema estonskom pravu, mirenje se odnosi na aktivnosti miritelja ili tijela za mirenje u građanskim predmetima. Mirenje je regulirano Zakonom o mirenju, a posredovanje posebnim Zakonom o posredovanju. Zakon o posredovanju sastavljen je kako bi se Direktiva 2008/52/EZ o nekim aspektima posredovanja u građanskim i trgovačkim stvarima prenijela u estonsko pravo.

Prema Zakonu o mirenju, miritelj može biti svaka fizička osoba koju su stranke zamolile da djeluje u svojstvu miritelja. Odvjetnici i javni bilježnici također mogu djelovati u svojstvu miritelja. Na temelju posebnog zakona uloga miritelja također može biti dodijeljena tijelu državne ili lokalne vlasti.

Popis javnih bilježnika koji su voljni djelovati u svojstvu miritelja možete pronaći na [web-mjestu](#) Komore javnih bilježnika.

Ministarstvo za socijalna pitanja planira razviti djelatnosti obiteljskih posrednika i miritelja.

Možete se također obratiti sljedećim nevladinim organizacijama:

[Etonska udruga posrednika](#) pruža informacije na estonskom i engleskom. Osoba za kontakt je [Anneli Liivamägi](#).

[Etonski savez za dobrobit djece](#) neprofitna je udruga koja podržava prava djece. Njezine aktivnosti obuhvaćaju savjetovanje roditelja koji žele rastavu ili razvod, a potiče ih se i da koriste usluge posrednika kako bi se zaštitili interesi njihove djece. Savez je organizirao niz obuka o obiteljskom posredovanju.

[Etonska udruga za osiguranje](#) imenovala je posrednika za osiguranje koji će rješavati sporove između nositelja osiguranja i osiguravatelja ili posrednika u osiguranju.

Prema Zakonu o rješavanju kolektivnih radnih sporova stranke imaju pravo zatražiti javnog miritelja u slučaju kolektivnog radnog spora (spor koji se odnosi na uvjete iz kolektivnog ugovora). Javni miritelj nepristrani je stručnjak koji pomaže osobama uključenima u radni spor da postignu sporazum.

Adresa za kontakt Javnog miritelja za kolektivne radne sporove jest Henn Pärn, javni miritelj, telefon, elektronička pošta Henn.Parn@riikliklepitaja.ee. Više informacija možete pronaći na *web*-mjestu javnog miritelja.

U kojem području je dopušteno i/ili u kojem se području najčešće traži posredovanje?

Postupak mirenja predviđen Zakonom o mirenju moguće je općenito koristiti za rješavanje građanskih sporova. Postoji postupak mirenja u građanskim predmetima u kojima se spor odnosi na odnos u privatnom pravu, a istragu vodi provincijski sud. Iako ne postoje usporedivi statistički podaci, vjerojatno je da je posredovanje učestalije u području obiteljskog prava.

Državni odvjetnik rješava sporove koji se odnose na diskriminaciju u kojima osoba podnosi izjavu da je bila diskriminirana na osnovi spola, rase, nacionalnosti (etničkog podrijetla), boje kože, jezika, podrijetla, vjere, političkih i drugih uvjerenja, financijskog ili društvenog statusa, starosti, invaliditeta, seksualne orijentacije ili drugih osobina određenih zakonom. Posrednici mogu također djelovati u slučaju povrede temeljnih prava.

Javni miritelj djeluje kao miritelj u kolektivnim radnim sporovima.

Postoje li određena pravila koja je potrebno slijediti?

U skladu s estonskim pravom traženje mirenja obično je dobrovoljno.

Estonska udruga posrednika izradila je profesionalni standard koji će se zahtijevati od miritelja koji žele djelovati u svojstvu obiteljskih posrednika u Estoniji.

Estonski Zakonik o građanskom postupku ima posebno pravilo o mirenju koje vrši sudac u situacijama kada roditelj prekrši nalog koji se odnosi na kontakt s djetetom. Prema odjeljku 563. Zakonika, na zahtjev jednog roditelja sud može pozvati oba roditelja na sud kako bi riješio taj spor dogovorom. Sud poziva roditelje da se osobno pojave i obavještava ih o mogućim pravnim posljedicama (novčana kazna ili pritvor) nedolaska.

Zakonik o građanskom postupku također nalaže da ako sud to smatra potrebnim u interesu rješavanja predmeta s obzirom na relevantne činjenice i dosadašnji postupak, može obvezati stranke na sudjelovanje u postupku mirenja na temelju Zakona o mirenju.

Mirenje preko državnog odvjetnika regulirano je u odjeljcima 35.5-35.15 Zakona o državnom odvjetniku.

Rješavanje kolektivnih radnih sporova, djelokrug rada javnog miritelja te prava i obveze stranaka uključenih u postupak regulirani su Zakonom o kolektivnom rješavanju radnih sporova.

Poslovnik posrednika za osiguranje Estonske udruge za osiguranje dostupan je na [internetu](#).

Ministarstvo za socijalna pitanja pomaže u razvoju obiteljskog posredovanja; to uključuje uspostavljanje standardne kvalifikacije za obiteljsko posredovanje.

U budućnosti će država ili lokalna vlasti moći ponuditi posredovanje i pokriti troškove određenih usluga posredovanja.

Informacije i obuka

Informacije o miriteljima koji djeluju na temelju Zakona o mirenju, uključujući javne bilježnike i odvjetnike, moguće je pronaći na *web*-mjestima osoba koje djeluju u svojstvu miritelja. Popis javnih bilježnika koji su voljni obnašati dužnost miritelja možete naći na [web-mjestu](#) Komore javnih bilježnika. Iste informacije za odvjetnike možete naći na [web-mjestu](#) Estonske odvjetničke komore.

Informacije o djelokrugu rada državnog odvjetnika kao miritelja moguće je pronaći na [web-mjestu](#) državnog odvjetnika.

Informacije o djelokrugu rada javnog miritelja kao miritelja moguće je pronaći na [web-mjestu](#) javnog miritelja.

Obuku za posrednike pruža privatni sektor (npr. Udruga posrednika). Ne postoji nikakav poseban propis o obuci posrednika.

Koliki je trošak posredovanja?

Prema Zakonu o mirenju mirenje nije besplatno; trošak mirenja podliježe dogovoru između posrednika i uključenih strana. Prema podacima objavljenima na *web*-mjestu Udruge posrednika, u 2013. godini obiteljsko mirenje stajalo je 60 eura po sastanku. Trošak posredovanja dijeli se jednako među strankama. Ako sud smatra potrebnim zamoliti miritelja ili posrednika da riješi spor, ekonomski slabija strana može zatražiti pomoć od države kako bi pokrila troškove. Ako državni odvjetnik djeluje u svojstvu miritelja, ne plaća se pristojba. Međutim, mogu se pojaviti dodatni troškovi povezani s postupkom mirenja. Državni odvjetnik odlučuje tko treba snositi te troškove.

Rješavanje kolektivnih radnih sporova koje vodi javni miritelj također je besplatno. Troškove koji proizlaze iz rješavanja kolektivnog radnog spora snosi stranka koja je kriva ili se troškovi zajedničkim dogovorom dijele između stranaka.

Posrednik za osiguranje Estonske udruge za osiguranje naplaćuje upravnu pristojbu od 50 eura, dok miritelj za osiguranje naplaćuje maksimalnu pristojbu od 160 eura. Ako mirenje nije uspješno, plaća se samo polovica pristojbe za miritelja za osiguranje.

Je li moguće provesti dogovor postignut posredovanjem?

Prema Zakonu o mirenju dogovor postignut kao rezultat postupka mirenja moguće je provesti nakon što se na temelju zahtjeva (odjeljci 627.1 i 627.2 Zakonika o građanskom postupku) provede odgovarajući postupak kojime ga se proglašava provedivim. Javni bilježnik može također proglasiti provedivim sporazum o mirenju koji je sastavio javni bilježnik ili odvjetnik kao rezultat postupka mirenja u skladu s pravilima navedenima u Zakonu o bilježničkoj ovjeri. Sporazum postignut putem javnog miritelja u svrhu rješavanja kolektivnog radnog spora obvezujući je za obje strane i vrijedi od datuma kada je potpisan, osim ako se dogovori drugi rok stupanja na snagu. Međutim, taj tip sporazuma ne predstavlja provedivi dokument.

Posljednji put ažurirano: 11/12/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice [el](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Grčka

Umjesto sudskim putem, sporovi se mogu riješiti i putem mirenja. To je alternativni način rješavanja sporova putem kojeg stranke postižu dogovor uz pomoć izmiritelja. Grčka vlada i pravni stručnjaci svjesni su prednosti mirenja.

S kim kontaktirati?

U Grčkoj usluge mirenja pružaju sljedeća tijela:

u skladu sa Zakonom 3898/2010 (Narodne novine, izdanje I., br. 211, 16.12.2010.) koji transponira Direktivu 2008/52/EZ, izmiritelj mora biti posebno ovlašten odvjetnik. Odbor za akreditiranje izmiritelja (*Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών*), osnovan u skladu s prethodno navedenim Zakonom, pripada nadležnosti Ministarstva pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava te je odgovoran za akreditiranje izmiritelja. Izmiritelj stječe certifikat nakon polaganja ispita pred ispitnom komisijom koja se sastoji od dva člana Odbora za akreditiranje izmiritelja i jednog sudskog službenika. Odjel za pravne profesije i javne ovršitelje (*Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών*) Opće uprave za pravosuđe Ministarstva pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava odgovoran je za akreditaciju izmiritelja i donošenje administrativnih propisa potrebnih za akreditiranje. Odjel također osigurava sastavljanje i raspoređivanje sudovima popise svih akreditiranih institucija za provođenje osposobljavanja mirenja te akreditiranje izmiritelja. Popis akreditiranih izmiritelja može se pronaći na službenom *web*-mjestu [Ministarstva pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava](#).

Ministarstvo rada, socijalne sigurnosti i skrbi pruža državnu uslugu mirenja koja omogućava zaposleniku da zatraži službeno saslušanje u pogledu spora povezanog sa zapošljavanjem. Postupak provodi Inspektorat za rad (*Επιθεώρηση Εργασίας*). Specijalizirani inspektor zakazat će saslušanje kako bi zaposlenik objasnio svoje stajalište. Saslušanje ne ovisi ni o jednom sudskom postupku.

Ured ombudsmana za zaštitu potrošača (*Συνήγορος του Καταναλωτή*) nezavisno je nadležno tijelo za zaštitu potrošačkih prava, koje djeluje u nadležnosti Ministarstva za lokalni razvoj i konkurentnost. Ured ombudsmana izvansudsko je tijelo koje služi za zajedničko rješavanje sporova te savjetodavna služba koja djeluje uz vladu radi rješavanja problema unutar okvira njenog djelovanja. Ured ombudsmana također nagleda [odbor za mirno rješavanje sporova](#) (*Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού*) koji se nalazi u sklopu lokalnih prefekturnih vijeća (*Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις*) i koji može djelovati ako se ne utvrdi postojanje paralelnih sudskih postupaka.

U kojim je područjima dopušten i najčešće se provodi postupak mirenja?

Usluge mirenja pružaju se:

u građanskim i trgovačkim predmetima;

u području Zakona o radu te za rješavanje sporova potrošača, kao što je prethodno navedeno;

u slučaju žrtava obiteljskog nasilja (Zakon 3500/2006); i

u slučaju prijestupa utvrđenih Zakonom 3094/2010.

Postoje li posebna pravila?

Grčka je Zakonom 3898/2010 (Narodne novine, izdanje I., br. 11, 16.12.2010.) transponirala [Direktiva 2008/52/EZ](#).

U skladu s prethodno navedenim Zakonom, privatni pravni sporovi mogu biti predmet mirenja u slučaju postojanja dogovora između stranaka te ako stranke imaju pravo slobodno raspolagati predmetom spora. Dogovor za podnošenje zahtjeva za mirenjem u sporu može se dokazati putem pisanog dokumenta ili zapisnikom suda pred kojim treba nastupiti rasprava i kojim vlada materijalno ugovorno pravo.

Mirenje je moguće ako: (a) obje stranke pristaju na mirenje prije ili tijekom provođenja sudskih postupaka; (b) sud u čijoj je nadležnosti spor poziva, uzimajući u obzir sve aspekte predmeta, obje stranke na mirenje; u skladu s dogovorom stranaka, sud mora odgoditi raspravu za vremensko razdoblje od tri do šest mjeseci; (c) sud druge države članice naređuje mirenje; (d) mirenje je propisano zakonom.

Odlukom 109088 ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava: (a) određuju se posebni uvjeti i odredbe za akreditirane izmiritelje te postupci priznavanja certifikata u drugim državama članicama EU-a; takvo priznavanje te privremeni ili trajni gubitak certifikata zahtijeva prethodni pristanak Odbora za akreditaciju izmiritelja; (b) donosi se Etički kodeks za akreditirane izmiritelje; (c) određuju se posebni uvjeti za primjenjivanje kazni za kršenje Etičkog kodeksa; te kazne koje Odbor mora prethodno odobriti, predstavljaju privremeni ili trajni gubitak certifikata; i (d) određuju se sva ostala bitna pitanja.

Tijekom postupka mirenja svaka stranka ili njen pravni predstavnik moraju biti u pratnji odvjetnika.

Izmiritelja biraju stranke ili treća strana po njihovu izboru.

Postupkom mirenja upravlja izmiritelj u dogovoru sa strankama, a postupak se može zaključiti u bilo kojem trenutku. Postupak mirenja strogo je povjerljiv te se ne čuvaju zapisnici rasprava. Izmiritelj može kontaktirati ili ugovoriti susret s bilo kojom od stranaka tijekom provođenja postupka mirenja. Izmiritelj ne smije bez odobrenja stranaka prenositi informacije u čiji posjed dođe za vrijeme navedenih sastanaka.

Osoba koja je predložena kao izmiritelj nije dužna prihvatiti tu obvezu. Tijekom mirenja, izmiritelj može pravno odgovarati samo za namjeru obmane.

Izmiritelj sastavlja zapisnik o postupku mirenja, koji mora uključivati:

(a) puno ime izmiritelja;

(b) vrijeme i mjesto mirenja;

(c) puno ime svake stranke koja sudjeluje u postupku mirenja;

(d) dogovor na temelju kojeg je došlo do postupka mirenja;

(e) uzrok spora te rezultat koji je postignut postupkom mirenja, odnosno neuspjeh u postizanju dogovora.

Nakon mirenja, izmiritelj, stranke i njihovi odvjetnici potpisuju zapisnik o postupku mirenja. Na zahtjev barem jedne od stranaka, izmiritelj osigurava da se originalni zapisnik preda tajništvu jednočlanog prvostupanijskog suda nadležnog u području gdje se odvijao postupak mirenja. To zahtijeva plaćanje određene pristojbe, čija su osnovica i prilagođeni iznos određeni zajedničkom odlukom ministra financija i ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava. U slučaju bezuspješnog postupka mirenja, dovoljan je i samo potpis izmiritelja.

Nakon što se zapisnik o mirenju deponira u tajništvo jednočlanog prvostupanijskog suda, on postaje ovršna izjava u skladu s člankom 904. stavkom 2. točkom (c) Zakona o građanskim postupcima, ako uključuje sporazum među strankama o klauzuli ovršnosti.

Praktična primjena alternativnih metoda rješavanja sporova (ADR)

Jedini alternativni mehanizam rješavanja sukoba (ADR) koji se aktivno koristi u Grčkoj je **arbitraža**:

U skladu s člankom 99. ff. grčkog Zakona o bankrotu, izmiritelju može biti dodijeljen postupak na osnovi zahtjeva koji fizička ili pravna osoba izdaju sudu za bankrot (*πρωχρητικό δικαστήριο*).

Sud za bankrot određuje valjanost zahtjeva i s popisa stručnjaka odabire izmiritelja kojem će biti dodijeljen postupak. **Zadatak izmiritelja jest koristiti sva prikladna raspoloživa sredstva u svrhu postizanja dogovora između dužnika i (pravno definirane) većine vjerovnika, kako bi se osigurao opstanak poslovnog subjekta dužnika.**

Izmiritelj može zatražiti od kreditne ili financijske ustanove sve informacije koje se tiču dužnikove ekonomske aktivnosti, a koje bi mogle utjecati na uspjeh postupka mirenja.

U slučaju bezuspješnog postupka mirenja, izmiritelj mora odmah obavijestiti o ishodu mirenja predsjednika suda, koji zatim pokreće postupak pred sudom za bankrot. Time završavaju izmiriteljeve dužnosti.

Informacije i osposobljavanje

Odbor za akreditaciju izmiritelja odgovoran je za akreditaciju izmiritelja. Također mora ustvrditi djeluju li institucije za osposobljavanje izmiritelja u skladu s propisima, djeluju li licencirani izmiritelji u skladu s Etičkim kodeksom te, utvrdi li se da ne djeluju, preporučiti utvrđene kazne ministru pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava.

Osposobljavanje izmiritelja mogu provoditi neprofitne udruge koje uključuju barem jednu odvjetničku komoru i barem jednu državnu odvjetničku komoru, djeluju u skladu s dozvolom Odjela pravnih profesija i javnih ovršitelja pri Glavnoj upravi za upravljanje pravosuđem pri Ministarstvu pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava, a na preporuku Odbora za akreditaciju izmiritelja. Predsjednička odluka 123/2011, objavljena na preporuku ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava, ministra financija, ministra za konkurentnost i pomorstvo te ministra cjeloživotnog obrazovanja i vjerskih poslova, određuje posebna pravila akreditacije i djelovanja institucija za osposobljavanje izmiritelja, sadržaj nastavnog plana za sve faze osposobljavanja, vrijeme trajanja osposobljavanja, kvalifikacije koje treneri moraju posjedovati, broj sudionika te kazne koje se primjenjuju u slučaju da određena institucija ne djeluje u skladu s pravilima. Kazne se sastoje od privremenog ili trajnog gubitka ovlasti za provođenje osposobljavanja. Kriteriji prema kojima se odabiru i

primjenjuju kazne određen je u prethodno navedenoj Predsjedničkoj odluci. Kako bi postala ovlaštena izvođač osposobljavanja za izmiritelje, institucija mora platiti i javnu naknadu, čija se osnovica i prilagođeni iznos određuju zajedničkom odlukom ministra financija i ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava.

Ministarstvo pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava koristi sva prikladna raspoloživa sredstva, osobito internet, kako bi informiralo javnost o dostupnosti postupka mirenja.

Koji je trošak mirenja?

Izmiritelji primaju naknadu po satnici rada za maksimalno 24 sata, uključujući vrijeme za pripremu. Ako izmiritelj to prihvati, stranke se mogu odlučiti i na drukčija sredstva podmirenja troškova spora. Stranke ravnomjerno dijele iznos izmiriteljeve naknade, osim ako se prethodno drugačije ne dogovore. Svaka stranka plaća troškove vlastitog odvjetnika. Osnovica i prilagođena maksimalna naknada za sat mirenja određuje se odlukom ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava.

Je li moguće provesti dogovor postignut mirenjem?

Nakon mirenja, izmiritelj, stranke i njihovi odvjetnici potpisuju zapisnik o postupku mirenja. Na zahtjev barem jedne od stranaka, izmiritelj mora osigurati deponiranje originalnog zapisnika u tajništvo jednočlanog prvostupanskog suda u čijoj se područnoj nadležnosti odvijao postupak mirenja. To zahtijeva plaćanje određene pristojbe, čija su osnovica i prilagođeni iznos određeni zajedničkom odlukom ministra financija i ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava. U slučaju bezuspješnog postupka mirenja, dovoljan je i samo potpis izmiritelja.

Nakon što se zapisnik o mirenju deponira u tajništvo jednočlanog prvostupanskog suda, postaje ovršna izjava u skladu s člankom 904. stavkom 2. točkom (c) Zakona o građanskim postupcima, ako uključuje sporazum među strankama o klauzuli ovršnosti.

Pravno započeti postupak mirenja obustavlja ograničenja povezana sa zastarnim i prekluzivnim rokovima sve dok se postupak mirenja ne završi. U skladu s člankom 261. ff. Građanskog zakona, ograničenja povezana sa zastarnim i prekluzivnim rokovima ponovno postaju važeća nakon sastavljanja zapisnika o neuspješnom postupku mirenja ili ako jedna od stranki pismeno obavijesti stranku i izmiritelja o prekidu postupka mirenja.

U skladu s člankom 10. Direktive 2008/52/EZ, svi zahtjevi trebaju biti podneseni u tajništvo jednočlanog prvostupanskog suda, nadležnog tijela u skladu s člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. Direktive, u čijoj se područnoj nadležnosti odvijao postupak mirenja.

Korisne poveznice

[Odvjetnička komora u Ateni](#)

[Ministarstvo rada, socijalne sigurnosti i skrbi](#)

[Ombudsman za potrošače](#)

[Ministarstvo pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava](#)

[Grčki centar za mirenje i arbitražu](#)

Posljednji put ažurirano: 25/06/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Mirenje u državama članicama - Španjolska

Jedan od fenomena koji posljednjih godina utječu na pravosuđe u Španjolskoj povećanje je broja sporova, što utječe na neometano funkcioniranje pravosudnog sustava.

Zbog toga se traže alternativni načini rješavanja sporova koji su učinkovitiji od onih koji se nude u okviru trenutačnog modela.

Mirenje, zajedno s arbitražom i nagodbom, jedan je od tih načina.

Komu se obratiti?

Vidi pregled informacija o tome kako pronaći izmiritelja u Španjolskoj.

U kojem je području primjena mirenja dopuštena ili najčešća?

Zakonom 5/2012 od 6. srpnja 2012. o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima u španjolsko je pravo prenesena Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. Tim se Zakonom uspostavlja minimalni okvir za praksu mirenja ne dovodeći u pitanje odredbe koje su donijele autonomne zajednice.

Mirenje u području radnog prava

Mirenje je vrlo često u radnim sporovima. Ponekad je obvezno pokušati mirenje prije obraćanja sudovima. Kolektivni sporovi često podliježu mirenju, a u nekim se autonomnim zajednicama mirenje primjenjuje na pojedinačne sporove.

Autonomne zajednice imaju tijela za mirenje u radnim sporovima koji su specijalizirani za takve predmete. Na nacionalnoj razini *Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje*, SIMA, (Međusavezna služba za mirenje i arbitražu) nudi besplatnu uslugu mirenja za sporove koji nisu u nadležnosti tijela [autonomnih zajednica](#).

Zakonom 36/2011 kojim se uređuju radni sudovi uvodi se prava novost uspostavom općeg pravila da se uz sve zahtjeve prilaže potvrda o tome da je prethodno pokušano mirenje ili poravnanje pred odgovarajućom administrativnom službom, Službom za mirenje, arbitražu i nagodbu (SMAC) ili pred tijelima koji obavljaju takve funkcije na temelju kolektivnog sporazuma, iako se u sljedećem članku navode postupci koji su izuzeti od tog zahtjeva.

Zakonom 36/2011 uvodi se izričito upućivanje na mirenje ne samo tijekom nagodbe u prethodnom postupku već i nakon što je sudski postupak pokrenut.

Mirenje u području građanskog i obiteljskog prava

Zakon 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima uključuje mogućnost da stranke na pripremnom ročištu budu obaviještene o mogućnosti primjene mirenja radi pokušaja rješavanja spora, a sud, uzimajući u obzir svrhu sudskog postupka, može pozvati stranke da pokušaju postići sporazum kojim bi se okončao postupak ili omogućilo strankama da zatraže zaustavljanje postupka kako bi mogle pokrenuti mirenje ili arbitražu.

Zakon 5/2012 uključuje veliku promjenu u tom području prava s obzirom na to da se njime u Zakon o parničnom postupku uvodi izričito upućivanje na mirenje kao jedan od izvansudskih načina okončanja postupka.

Što se španjolskog sustava tiče, postupak mirenja najviše je strukturiran i razvijen u području obiteljskog prava.

Na razini središnje vlasti, u Zakonu 15/2005 napravljen je znatan iskorak time što se mirenje smatra dobrovoljnim alternativnim sredstvom rješavanja obiteljskih sporova, a sloboda proglašava jednom od najviših vrijednosti španjolskog pravnog sustava. U njemu se propisuje da stranke u svakom trenutku mogu od suda zatražiti da zaustavi postupak kako bi mogle iskoristiti obiteljsko mirenje i pokušati postići dogovorno rješenje spornih pitanja.

Nadalje, Zakonom o parničnom postupku predviđa se mogućnost da stranke, uz uzajamnu suglasnost, mogu zatražiti zaustavljanje postupka kako bi mogle obaviti mirenje, ali njime se ne zahtijeva da sud obustavi postupak *ab initio* kako bi stranke uputio na informativni sastanak niti se takav korak uopće preporučuje.

Usluge koje se nude za obiteljsko mirenje znatno se razlikuju među različitim autonomnim zajednicama, a čak i unutar iste zajednice mogu se razlikovati od jednog do drugog grada. U nekim autonomnim zajednicama tu uslugu nudi sama zajednica (na primjer u Kataloniji), dok u drugima usluge obiteljskog mirenja nude lokalna tijela (*Ayuntamientos*).

Državno sudbeno vijeće (*Consejo General del Poder Judicial*) podupire i nadzire inicijative za mirenje na različitim sudovima u Španjolskoj, uz podršku autonomnih zajednica, sveučilišta, lokalnih tijela ili udruženja.

Mirenje u području kaznenog prava

Cilj je mirenja u području kaznenog prava, s jedne strane, reintegracija počinitelja kaznenog djela, a s druge strane žrtvama osigurati naknadu štete.

U sustavu maloljetničkog pravosuđa (osobe u dobi od 14 do 18 godina) mirenje je izričito propisano kao sredstvo preodgoja maloljetnika. U tom području mirenje provode timovi za potporu koji su dio tužiteljstva za maloljetnike (*Fiscalía de Menores*), iako mirenje mogu provoditi i organizacije autonomnih zajednica te druga tijela poput udruženja.

U sustavu pravosuđa za punoljetne osobe ne postoje odredbe o mirenju, iako se ono u praksi provodi u nekim provincijama na temelju kaznenih propisa i propisa o kaznenom postupku kojima se omogućuje nagodba s tužiteljstvom i smanjenje kazne uz naknadu štete te na temelju primjenjivih međunarodnih pravila.

Mirenje se obično provodi u vezi s lakšim kaznenim djelima, kao što su prekršaji, iako je mirenje, ovisno o okolnostima, isto tako moguće provesti u predmetima teških kaznenih djela.

Što se tiče nasilja u obitelji, Organskim zakonom 1/2004 o sveobuhvatnim zaštitnim mjerama protiv nasilja na temelju spola izričito se zabranjuje mirenje u predmetima koji uključuju nasilje na temelju spola. Međutim, sve je više zagovornika mirenja u toj grani pravnog sustava jer ima smisla ispitati pojedinačne predmete kako bi se procijenilo je li mirenje prikladno. U vezi s tim u Izvješću Državnog sudbenog vijeća iz 2001. o obiteljskom nasilju na temelju spola istaknuto je da bi prekršaje ili lakša kaznena djela u koja je uključeno nasilje u obitelji trebalo uputiti građanskim sudovima.

Državno sudbeno vijeće podupire i nadzire inicijative za mirenje koje se provode na lokalnim kaznenim sudovima (*Juzgados de Instrucción*), kaznenim sudovima (*Juzgados de lo Penal*) i provincijskim sudovima (*Audiencias Provinciales*). Dosad u tom području najviše iskustva imaju Katalonija i Baskija.

Mirenje u području upravnih sporova

U Zakonu o upravnim sporovima nije izričito predviđena mogućnost primjene alternativnih sredstava rješavanja sporova uz pomoć treće strane, iako se takva sredstva ni ne zabranjuju.

Tim je Zakonom isto tako predviđena mogućnost da se zakonitost upravnih aktivnosti može preispitati drugim sredstvima koja su komplementarna pravosudnim sredstvima kako bi se spriječilo povećanje broja nepotrebnih sudskih tužbi i osigurali jeftini i brzi načini rješavanja brojnih sporova.

 Portal pravosuđa sadržava informacije o pravosudnim tijelima u sustavima građanskog, trgovačkog, kaznenog, obiteljskog i radnog prava koja pružaju usluge sudskog mirenja te o raznim uslugama izvansudskog mirenja koje nude različita strukovna udruženja.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje općenito obavlja nepristrana treća osoba koja se obvezala na čuvanje povjerljivosti.

Stranke se uz pomoć svojih odvjetnika mogu odlučiti na pokušaj mirenja i o tome obavijestiti sud ili sud može kontaktirati njih kada se smatra da predmet nije prikladan za mirenje.

U području kaznenog prava uobičajeno je da se prvo kontaktira počinitelja kaznenog djela, a tek nakon njegove suglasnosti uspostavlja se kontakt sa žrtvom kako bi se pokušalo mirenje.

Informacije i osposobljavanje

Zakonom 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima propisuje se da miritelj mora posjedovati službenu sveučilišnu diplomu ili završeno napredno stručno osposobljavanje te posebno osposobljavanje za obavljanje mirenja stečeno pohađanjem jednog ili više posebnih tečajeva koje izvode odgovarajuće akreditirane institucije, a koje vrijedi za obavljanje djelatnosti mirenja bilo gdje u zemlji.

Samo se u određenim zakonima i propisima u nekim autonomnim zajednicama upućuje na osposobljavanje nužno za obavljanje obiteljskog mirenja.

Općenito miritelj mora imati sveučilišno obrazovanje najmanje višeg stupnja uz 100 do 300 sati uglavnom praktičnih tečajeva koji su posvećeni mirenju.

Posebno osposobljavanje za mirenje obično nude sveučilišta i strukovna udruženja, poput udruženja psihologa ili odvjetnika.

Koliki je trošak mirenja?

Mirenje koje predloži sud općenito je besplatno.

U području radnih sporova usluge autonomnih zajednica i SIMA-e besplatne su.

U području obiteljskih sporova usluge koje nude tijela koja surađuju sa sudovima uglavnom su besplatne. U Kataloniji su troškovi postupka mirenja zakonski uređeni za osobe koje ne primaju pravnu pomoć.

U području kaznenog prava mirenje koje nude javna tijela besplatno je.

Izvan mirenja koje predlaže sud stranke mogu slobodno angažirati miritelja i platiti troškove koje dogovore. U vezi s troškovima mirenja, Zakonom 5/2012 izričito se propisuje da će, neovisno o tome je li mirenjem postignut sporazum, troškovi biti jednako podijeljeni među strankama, osim ako se one ne dogovore drukčije.

U cilju poticanja izvansudskog rješavanja sporova Zakonom 10/2012 o određenim naknadama u području pravosuđa i Nacionalnog instituta za toksikologiju i forenziku predviđa se povrat naknade ako se izvansudskom nagodbom uštede neki troškovi pruženih usluga.

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

Zakonom 5/2012 predviđa se da stranke mogu službeno registrirati sporazum koji postignu u okviru postupka mirenja.

Ako će se sporazum o mirenju primjenjivati u nekoj drugoj državi, uz formalnu registraciju bit će potrebno ispuniti zahtjeve, ako postoje, iz međunarodnih konvencija kojih je Španjolska ugovorna stranka te propisa Europske unije.

Ako je sporazum postignut u okviru mirenja koje se odvijalo nakon početka sudskog postupka, stranke moraju zamoliti sud da odobri taj sporazum na temelju odredbi Zakona o parničnom postupku.

Mogućnost izvršenja sporazuma o mirenju ovisi o slobodi djelovanja stranaka u vezi s predmetom tog sporazuma.

Srodne poveznice

 MEDUSAVEZNA SLUŽBA ŠPANJOLSKE ZA MIRENJE I ARBITRAŽU

Posljednji put ažurirano: 11/06/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države

članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Francuska

Kome se obratiti?

U Francuskoj ne postoji središnje ili državno tijelo odgovorno za reguliranje profesije miritelja. Trenutno se i ne predviđa njegovo osnivanje.

Postoje nevladine udruge u području obitelji.

Udruga za obiteljsko mirenje (**APMF** – Association Pour Médiation Familiale) u 2012. imala je 700 članova, većinom obiteljskih miritelja. Udruga pruža lako dostupan popis miritelja po regijama.

Nacionalni savez udruženja za obiteljsko mirenje (**FENAMEF** – Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiales) u 2012. proveo je više od 480 postupaka obiteljskog mirenja i objavljuje popis usluga mirenja.

Upućujemo i na:

Centar za mirenje i arbitražu u Parizu (**CMAP** – Centre de Médiation et d'Arbitrage de Paris), koji se bavi sporovima između (velikih) poduzeća.

Institut za stručno savjetovanje, arbitražu i mirenje (**IEAM** – l'Institut d'Expertise, d'Arbitrage et de Médiation), koji je u 2012. brojao više od 100 stručnjaka za mirno ili sudsko rješavanje sporova u području ekonomije i financija, prava i poreza, medicine, graditeljstva i javnih radova, industrije, sirovina i prijevoza.

Savez samostalnih miritelja i zastupnika (**FMCML** – Fédération des Médiateurs et Chargés de Mission libéraux) okuplja stotinjak stručnjaka čija djelatnost mirenja dopunjuje stručne poslove koje obavljaju u nekoliko područja (graditeljstvo, nekretnine, industrija, usluge, trgovina, socijalna i porezna pitanja, informatika, okoliš, medicina i zdravstvo).

Nacionalni savez centara za mirenje (**FNCM** (**Fédération Nationale des Centres de Médiation**)) koji je u 2012. obuhvaćao 79 centara za mirenje pri odvjetničkim komorama, ustrojenih po pokrajinama. Okuplja uglavnom odvjetnike i uživa potporu Nacionalnog vijeća odvjetničkih komora te ima brojne veze s pravosuđem. Popis članova dostupan je na mrežnoj stranici Centra.

Nacionalno udruženje miritelja (**ANM** – Association Nationale des Médiateurs) osnovano je 1993., a u 2012. brojalo je dvadesetak udruga i tristotinjak članova razvrstanih u jedanaest regionalnih odbora. To je udruženje izradilo nacionalni etički kodeks miritelja. Stranica Udruženja sadrži popis članova.

U kojim je područjima mirenje dopušteno ili se najčešće primjenjuje?

U francuskom pravu stranke često koriste mirenje u svim područjima prava, jer mirenje ne zadire u ono što se naziva „javni poredak”. Na primjer, mirenje se ne može koristiti radi zaobilaženja obvezujućih pravila o sklapanju ili razvodu braka.

Mirenje se naročito provodi u **obiteljskim stvarima** (sudac u obiteljskim stvarima, uz posredovanje obiteljskog miritelja) i u slučaju **sporova manje vrijednosti** (postupak pred sucem lokalnog suda ili sucem u prvostupanjskom postupku, uz posredovanje miritelja).

Koja pravila treba poštovati?

Korištenje mirenja

Za korištenje mirenja potrebna je **prethodna suglasnost stranaka**.

Međutim, ako je pokrenut postupak pred sudom, „sudac kojemu je povjereno rješavanje spora može, uz suglasnost stranaka, imenovati treću osobu kako bi saslušala stranke i usporedila njihova stajališta i omogućila im da iznađu rješenje u svojem međusobnom sporu” (članak 131-1 Zakona o parničnom postupku).

Sudac također može uputiti stranke, u području ograničenom na utvrđivanje prava na roditeljsku skrb ili privremenih mjera u pitanjima razvoda braka, da prisustvuju informativnom sastanku o mirenju, što je za stranke besplatno i ne podliježe nikakvoj kaznenoj mjeri (članak 255. i članak 373-2-10 Građanskog zakonika).

Odlukom br. 2011-1540 od 16. studenoga 2011. pristupilo se prenošenju Direktive 2008/52/EZ kojom se utvrđuje okvir kojim se stranke potiču na mirno rješavanje sporova, uz pomoć treće osobe, miritelja, proširujući njezinu primjenu ne samo na mirenje u prekograničnim sporovima, nego i na unutarnje postupke mirenja, osim u slučaju sporova povezanih s ugovorom o radu, kao i u pravnim pitanjima državnog suvereniteta.

Odlukom od 16. studenoga 2011. izmijenjen je gore navedeni zakon od 8. veljače 1995., radi utvrđivanje općeg okvira za mirenje. U Odluci je sadržana definicija pojma mirenja, jasno se utvrđuju kvalitete koje miritelj mora imati i podsjeća na načelo tajnosti mirenja, što je bitno za uspjeh postupka.

U Odluci se podsjeća na načelo prema kojem sudac kojemu je povjereno rješavanje spora može u svakom trenutku imenovati miritelja koji, u praksi, može biti i sudski miritelj. Međutim, sucu je zabranjeno ovlastiti miritelja za prethodne pokušaje mirenja u pitanjima razvoda i rastave. U Odluci se navodi da sudac bez suglasnosti stranaka može stranke uputiti na miritelja kako bi se obavijestile o cilju i načinu provedbe mjere mirenja. Po zakonu, samo sudski miritelji i miritelji u obiteljskim stvarima mogu davati takve obavijesti.

Uredba br. 2012-66 od 20. siječnja 2012., donesena na temelju Odluke od 16. studenoga 2011., u Zakonu o parničnom postupku dodaje Petu knjigu posvećenu mirnom rješavanju sporova, kako bi se jasno utvrdila pravila uobičajenog mirenja i posredovanja te provedbenog postupka. Navedena Knjiga V. odražava glavu VI. i VI.a Zakona o parničnom postupku, koje se odnose na sudsko posredovanje, odnosno mirenje. Osim toga, Uredba br. 78-381 od 20. ožujka 1978. izmijenjena je i odnosi se samo na odredbe u vezi sa statusom sudskih miritelja.

Reguliranje mirenja

Na nacionalnoj razini ne postoji „kodeks ponašanja” miritelja.

Gospodarska i industrijska komora Pariza donijela je kodeks dobrog ponašanja i osigurava svoju vlastitu regulaciju.

U području obitelji, obiteljski miritelji pozivaju se, putem izravnog članstva ili organizacije koja ih angažira, na **etičke kodekse ili povelje** dvaju krovnih udruženja organizacija za obiteljsko mirenje, **Udruge za obiteljsko mirenje** (**APMF**) i **Nacionalnog saveza udruženja za obiteljsko mirenje** (**FENAMEF**). Ovim su kodeksima ili poveljama preuzeta „etička pravila obiteljskog mirenja” koja je 22. travnja 2003. donijelo Nacionalno savjetodavno vijeće za obiteljsko mirenje. Tako, na stranici stoji da „APMF donosi etički kodeks profesije koji sadrži etička pravila profesionalnog postupanja i uvjete provođenja obiteljskog mirenja u Francuskoj. Kodeks se primjenjuje na sve miritelje”.

 FNCM (**Nacionalni savez centara za mirenje**) donio je u ožujku 2008. „etički kodeks” na temelju „Europskog kodeksa ponašanja miritelja”.

Obavješćivanje i osposobljavanje

Ne postoji službena ni nacionalna web-stranica koja se odnosi na mirenje.

Za sada, važećim francuskim pravnim propisima ne predviđa se nikakvo posebno osposobljavanje za provođenje mirenja, osim u obiteljskim stvarima.

Naime, u tom je području uredbom od 2. prosinca 2003. i rješenjem od 12. veljače 2004. uvedena **diploma obiteljskog miritelja**.

U području obiteljskog mirenja pravilima se utvrđuju osposobljavanje koje osiguravaju akreditirane institucije i diploma koju dodjeljuje prefekt pokrajine nakon osposobljavanja ili certificiranja putem provjere stečenih znanja. Osposobljavanje je osigurano u centrima koje akreditira **Pokrajinska uprava za sanitarnu i socijalne poslove** (DRASS). U tim centrima polaznici prate program osposobljavanja od 560 sati, tijekom tri godine, uz najmanje 70 sati praktične obuke. Osposobljavanje završava provjerom stečenog znanja.

Koliko košta mirenje?

Osobe koje koriste ovaj alternativni način rješavanja sporova plaćaju postupak izvansudskog ili sudskog mirenja. U sudskom mirenju, naknada miritelja može biti obuhvaćena u okviru pravne pomoći. U svakom slučaju, naknadu utvrđuje nadležni sudac po okončanju postupka i uz predočenje zapisnika ili troškovnika (članak 119. Uredbe br. 91-1266 od 19. prosinca 1991.).

Sudac utvrđuje visinu pologa i naknade (članak 131- 6 i članak 131- 3 Zakona o parničnom postupku). U nedostatku pravilima jasno definirane tarife, pojedinačni **troškovi** pružanja usluge obiteljskog mirenja se **razlikuju**. Službe koje pružaju usluge „obiteljskog mirenja” obvezale su se, u okviru protokola koji su potpisali Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo rada, socijalnih odnosa, obitelji i solidarnosti, Državni fond za dječji doplatak i Državni fond za potpore poljoprivrednicima, poštovati **kliznu tarifu na državnoj razini**, u skladu s prihodima stranaka. Podložno procjeni suca, financijski doprinos stranaka u troškovima, po sastanku i po osobi, kreće se od 5 eura do 131,21 eura.

U obiteljskim stvarima, CNAF (Državni fond za dječji doplatak) je uveo postupak dogovaranja na temelju kojega ustanove mogu pružati usluge obiteljskog mirenja pod uvjetom da se poštuju određena pravila.

Može li sporazum postignut mirenjem biti izvršan?

Ako se ne vodi sudski postupak, člankom 1565. Zakona o parničnom postupku predviđeno je da sporazum koji stranke postignu može biti podnesen, radi davanja svojstva izvršnosti, na odobrenje nadležnom sucu radi uvida u spor u predmetnoj stvari.

Ako se mirenjem intervenira u pravosudnom okviru, člankom 131- 12 Zakona o parničnom postupku predviđeno je da sudac kojemu je spor dodijeljen odobrava, na zahtjev stranaka, sporazum koji su mu predočile.

Člankom L111 -3 stavkom 1. Zakona o ovršnim postupcima predviđa se izvršnost sporazuma koji proizlaze iz postupka sudskog ili izvansudskog mirenja, a kojima su nadležna sudska ili upravna tijela dala svojstvo izvršnosti.

Posljednji put ažurirano: 13/02/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Mirenje u državama članicama - Hrvatska

Vlada RH, putem Ministarstva pravosuđa, pruža snažnu potporu (zakonodavnu, financijsku, stručnu) razvoju i promidžbi mirenja te je ono postalo jedan od važnih dijelova Strategije reforme pravosudnog sustava.

Sudsko i izvansudsko mirenje

Postupci mirenja mogu se provesti na svim redovnim i specijaliziranim prvostupanjskim i drugostupanjskim sudovima (općinski, županijski, trgovački i Visoki trgovački sud) u svim fazama sudskog postupka, dakle i tijekom trajanja žalbenog postupka. Postupke provode isključivo suci toga suda koji su prošli obuku za mirenje i koji su određeni na listi sudaca izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova. Sudac izmiritelj nikada ne provodi mirenje u sporu za koji je zadužen kao sudac.

Postupke mirenja izvan sudova već dugi niz godina veoma uspješno provode Centri za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, Hrvatskoj udruzi poslodavaca te Hrvatska udruga za mirenje, Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatski ured za osiguranje, Ured za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske. Međutim, mirenje se s izabranim izmiriteljem može provesti i izvan spomenutih centara.

Temeljem Zakona o mirenju (Narodne novine, broj 18/11) te Pravilnika o registru izmiritelja i standardima za akreditiranje institucija za mirenje i izmiritelja (Narodne novine 59/11), Ministarstvo pravosuđa vodi Registar izmiritelja.

Povjerenstvo za alternativne načine rješavanja sporova

Ministarstvo pravosuđa osnovalo je i imenovalo Povjerenstvo za alternativne načine rješavanje sporova u čiji sastav su ušli predstavnici sudova, državnog odvjetništva, Ureda za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske, HGK, HUP, HOK te Ministarstva pravosuđa.

Zadatak Povjerenstva je praćenje razvoja alternativnih načina rješavanja sporova, praćenje provedbe postojećih programa te predlaganje mjera za unapređenje razvoja alternativnih načina rješavanja sporova. Zadaća Povjerenstva je i davanje mišljenja te odgovora na upite u okviru svog djelokruga rada. Na sjednici Povjerenstva za alternativne načine rješavanja sporova održanoj dana 26. studenoga 2009. godine usvojen je Etički kodeks izmiritelja.

Zakonodavni okvir

Mirenje kao način rješavanja sporova prvi puta je regulirano posebnim propisom - Zakonom o mirenju (Narodne novine broj 163/03., stupio na snagu 24. listopada 2003.), u koji su ugrađene neke od osnovnih smjernica iz Preporuka Vijeća Europe o mirenju u građanskim i trgovačkim sporovima te iz tzv. Zelene knjige o alternativnom rješavanju sporova u građanskom i trgovačkom pravu Europske Unije. Zakon je izmijenjen 2009., a početkom 2011. je donesen novi Zakon o mirenju (Narodne novine broj 18/11), koji je u cijelosti stupio na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Osim Zakona o mirenju, kao najvažnijeg, postoje i drugi zakoni koji dijelom reguliraju ovu materiju, kao i podzakonski akti kojima se osigurava provedba zakona.

Postupak mirenja

Postupak mirenja pokreće se prijedlogom jedne strane u sporu koji prihvati druga strana, zajedničkim prijedlogom obje strane za mirnim rješenjem spora, odnosno prijedlogom treće osobe (npr. suca u sudskom postupku).

Izmiritelji su osobe ili više njih koje na temelju sporazuma stranaka provode mirenje. Izmiritelji moraju biti stručno osposobljeni (stručnost i vještina izmiritelja, jedna je od bitnih komponenti uspješnog mirenja), i kontinuirano se usavršavati. U organiziranju i provođenju edukacije za miritelje od iznimne je važnosti Pravosudna akademija.

Mirenje se provodi na način o kojem su se stranke sporazumjele. Izmiritelj će pri vođenju postupka zadržati pravičan i jednak odnos prema strankama.

Izmiritelj se u postupku mirenja može sastajati sa svakom od stranaka odvojeno, a ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, izmiritelj može informacije i podatke koje je primio od jedne stranke prenijeti drugoj stranci samo uz njezin pristanak. Izmiritelj može sudjelovati u sastavljanju nagodbe i predlagati njezin sadržaj.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja obvezuje stranke koje su ju sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti. Nagodba koja je sklopljena u postupku mirenja je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi te ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzulu ovršnosti).

Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, svaka snosi svoje troškove, a troškove postupka mirenja stranke snose na jednake dijelove, odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za mirenje.

U skladu s prevladavajućim mišljenjem eksperata s područja mirenja, svaki spor koji se vodi o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati je pogodan za postupak mirenja, a sukobljene strane treba gotovo uvijek ohrabrivati na mirno rješenje spora. Postupak mirenja je naročito pogodan u sporovima iz gospodarstva (tzv. trgovački sporovi), kao i u prekograničnim sporovima (jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske

unije) u građanskim i trgovačkim stvarima, uz napomenu kako se u predmetne prekogranične sporove ne ubrajaju porezni carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za čine ili propuste u vršenju vlasti.

Ostale poveznice

 [Pronađite izmiritelja](#)

 [Više informacija](#)

Posljednji put ažurirano: 20/07/2016

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Mirenje u državama članicama - Italija

Zašto svoj spor umjesto odlaska na sud ne biste riješili mirenjem? To je mjera za alternativno rješavanje sporova (ARS), kojom izmiritelj pomaže osobama u sporu da postignu dogovor. Vlada i pravni stručnjaci u Italiji mirenje smatraju vrlo učinkovitim alatom

1. Kome se moram obratiti?

Sustav građanskog i trgovačkog mirenja, koji cilja na sporove koji se tiču bilo kojeg prava koji se stranke mogu odreći ili koje mogu prenijeti, u Italiju je uveden zakonodavnom uredbom (*decreto legislativo*) br. 28/2010.

Usluge mirenja pružaju organizacije za mirenje koje mogu biti javne ili privatne i koje se upisuju u registar organizacija za mirenje (*registro degli organismi di mediazione*) koji vodi Ministarstvo pravosuđa.

Registar akreditiranih organizacija za mirenje objavljen je na *web*-mjestu Ministarstva pravosuđa (<http://www.giustizia.it>).

Registar bi vam trebao omogućiti stupanje u kontakt s organizacijom za mirenje po vašem izboru te angažiranje izmiritelja koji su članovi te organizacije.

Dodatne informacije mogu se dobiti izravno od dotične organizacije.

2. U kojim je pravnim područjima mirenje moguće ili najčešće?

Organizacije za mirenje mogu pomoći u izvansudskom rješavanju sporova u svakom sporu koji se odnosi na prava kojih se stranke mogu odreći ili koja mogu prenijeti (*diritti disponibili*). Mirenje je dobrovoljno, iako ga može predložiti sudac ili se može zahtijevati ugovorom između dviju stranaka.

3. Postoje li konkretna pravila?

Pravila koja reguliraju mirenje u građanskim i trgovačkim stvarima trenutačno su propisana navedenom zakonodavnom uredbom br. 28/2010 i ministarskom naredbom (*decreto ministeriale*) br. 180/2010.

4. Obuka

Osoba koja želi postati izmiritelj mora ispunjavati zahtjeve propisane člankom 4. stavkom 3. točkom (b) ministarske naredbe br. 18/2010. Posebice, osobe moraju imati stupanj ili diplomu koja odgovara najmanje sveučilišnoj diplomi u trajanju od tri godine ili biti članovi stručne udruge ili organizacije i imati završen najmanje dvogodišnji tečaj za obnavljanje znanja pri organizacijama koje provode obuku akreditiranima od strane Ministarstva pravosuđa, te za vrijeme dvogodišnjeg razdoblja ponovne obuke moraju sudjelovati u najmanje dvadeset slučajeva mirenja kao vježbenici.

Organizacije koje provode obuku i koje izdaju potvrde u kojima je navedeno da su izmiritelji završili potrebne tečajeve obuke javna su ili privatna tijela akreditirana od strane Ministarstva pravosuđa pod uvjetom da ispunjavaju navedene standarde.

5. Koliko mirenje košta?

Kriterij koji određuje naknadu za mirenje (*indennità di mediazione*), koja se sastoji od naknade za pokretanje postupka i naknade za samo mirenje, naveden je u ministarskoj naredbi br. 180/2010.

Iznosi su navedeni u tablici A priloženoj naredbi. Cijene variraju ovisno o vrijednosti predmeta spora.

6. Je li moguće da dogovor postignut mirenjem postane pravno provediv?

U članku 12. zakonodavne uredbe br. 28/2010 navodi se da zapis dogovora mora odobriti, na zahtjev jedne od stranaka, pod uvjetom da to nije u suprotnosti s javnom politikom ili da se ne krše zakonska pravila, predsjednik prvostupanskog suda (*tribunale*) u čijoj nadležnosti djeluje organizacija za mirenje. U slučaju prekograničnog spora poput onih navedenih u članku 2. Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, zapis dogovora mora odobriti predsjednik prvostupanskog suda pod čijom se nadležnošću dogovor provodi.

Odobreni zapis ovršni je dokument za provođenje ovrhe imovine (*espropriazione forzata*), posebne ovrhe (*esecuzione in forma specifica*) ili upisa sudske hipoteke (*ipoteca giudiziale*).

7. Je li pristup bazi podataka izmiritelja besplatan?

Trenutačno ne postoji javni registar izmiritelja, međutim Ministarstvo pravosuđa redovito objavljuje popis organizacija za mirenje kojima pojedinačni izmiritelji pripadaju. Pripadnici javnosti mogu utvrditi koji su izmiritelji članovi određene organizacije za mirenje tako da zatraže konkretne informacije od ureda Ministarstva koji nadzire aktivnosti organizacija za mirenje. S uredom se može kontaktirati putem *web*-mjestu Ministarstva.

Posljednji put ažurirano: 06/03/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Latvija

Umjesto odlaska na sud, zašto ne biste pokušali svoj spor riješiti mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja sporova pri kojoj neutralni izmiritelj strankama u sporu pomaže postići sporazum. Vlada i pravosudni stručnjaci u Latviji upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se obratiti?

Mirenje kao način rješavanja građanskih sporova u Latviji je trenutačno u početnoj fazi. Ne postoji središnje vladino tijelo nadležno za regulaciju profesije izmiritelja.

Vijeće za mirenje

 Vijeće za mirenje (*Mediācijas padome*) udruga je osnovana 25. srpnja 2011. koja okuplja niz udruga registriranih u Latviji koje djeluju u području mirenja. Cilj je udruge uspostaviti zajedničke standarde osposobljavanja izmiritelja i uvesti certifikaciju za programe osposobljavanja, izraditi i usvojiti kodeks ponašanja za izmiritelje te zastupati ovlaštene izmiritelje, iznositi svoja stajališta nacionalnim i lokalnim tijelima, drugim tijelima i dužnosnicima i davati mišljenja o zakonodavnim pitanjima i pravnoj praksi u odnosu na mirenje.

Vijeće za mirenje osnovale su sljedeće udruge:

Mirenje i alternativno rješavanje sporova (*Mediācija un ADR*),

Integrirano mirenje u Latviji (*Integrētā mediācija Latvijā*),

Integracija za društvo (Centar za podršku žrtvama) (*Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs)*),

Udruga trgovačkih izmiritelja (*Komercmediatoru asociācija*).

Mirenje i alternativno rješavanje sporova

Udruga **Mirenje i alternativno rješavanje sporova** (*Mediācija un ADR*) osnovana je 7. travnja 2005. Njezini su ciljevi sljedeći:

promicanje postupnog uvođenja i uporabe alternativnih metoda rješavanja sporova (mirenja, posredovanja, nepristranog utvrđivanja činjenica, stručnih izvješća, arbitraže itd.) u Latviji,

sudjelovanje u donošenju politika, npr. u radnim skupinama koje osnivaju javna tijela,

poticanje poboljšanja standarda stručnih kvalifikacija članova udruge te pružanje najviše moguće razine usluga mirenja i alternativnog rješavanja sporova,

okupljanje stručnjaka za alternativno rješavanje sporova radi postizanja zajedničkih ciljeva,

suradnja s međunarodnim organizacijama te drugim fizičkim i pravnim osobama.

Organizacija strankama u sporovima i njihovim zastupnicima pruža savjete o izboru stručnjaka te održava predavanja i seminare o mirenju i alternativnom

rješavanju sporova. Neki članovi organizacije aktivni su izmiritelji specijalizirani za građanske i kaznene predmete. Članovi su svoje pregovaračke i miriteljske

vještine stekli u Latviji i inozemstvu, tijekom osposobljavanja uz iskusne izmiritelje i stručnjake za rješavanje sukoba iz Sjedinjenih Država, Ujedinjene

Kraljevine, Njemačke i drugih zemalja.

Integrirano mirenje u Latviji

Udruga **Integrirano mirenje u Latviji** (*Integrētā mediācija Latvijā – IMLV*) osnovana je 10. kolovoza 2007. Odluke društva utemeljenog na viziji te udruge

uključuju uspješno rješavanje sporova, jednaku zastupljenost interesa svih stranaka te human i nepristran postupak rješavanja sporova utemeljen na

suradnji. IMLV je osnovana u bliskoj suradnji s njemačkom udrugom *Integrierte Mediation*. Planira se suradnja u područjima obrazovanja, dodatnog

osposobljavanja, nadzora, uvođenja usluge mirenja i usvajanja dobre prakse.

IMLV nastoji promicati razvoj mirenja na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini uključivanjem mirenja u postupke rješavanja sporova u okviru

institucija i organizacija te u rad stručnjaka i društvo u cjelini.

U svrhu postizanja tog cilja udruga IMLV postavila si je sljedeće zadatke:

promicanje i razvijanje ideje integriranog mirenja u Latviji kao modernog, visokokvalitetnog oblika rješavanja sporova,

promicanje suradnje između stručnjaka, organizacija i institucija,

definiranje i zagovaranje koncepata integriranog mirenja te njegovih prednosti,

informiranje i obrazovanje javnosti o konceptima i mogućnostima integriranog mirenja,

jačanje svijesti o uspjesima integriranog mirenja,

organiziranje osposobljavanja u području mirenja i mogućnosti integracije u razna područja,

provođenje studija i istraživanja.

IMLV okuplja razne stručnjake, uključujući aktivne izmiritelje, u cilju integracije miriteljskih vještina u njihove aktivnosti te jačanja javne svijesti o mirenju kao

održivom izboru za rješavanje sporova.

Integracija za društvo (centar za podršku žrtvama)

 Centar za podršku žrtvama udruge *Integrācija za društvo* započeo je s radom 2003. godine. Njegov je glavni cilj pružati podršku žrtvama kaznenih djela.

Od 2004. osoblje uključuje 20 izmiritelja s velikim iskustvom u postupcima mirenja koje mogu primijeniti u rješavanju građanskih i upravno-pravnih sporova.

U kojim je područjima primjena mirenja dopustiva i/ili najčešća?

Mirenje je moguće u mnogim područjima. Najčešće bi se moglo upotrebljavati u području građanskih sporova proizašlih iz obiteljskog i trgovačkog prava.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Rješavanje sporova mirenjem u potpunosti je dobrovoljno.

Mirenje nije preduvjet za pokretanje određenih vrsta sudskih postupaka ili nastavak sudskih postupaka.

Mirenje u Latviji ne podliježe nikakvim vanjskim zakonima i propisima.

Obavješćivanje i osposobljavanje

Web-mjesto o mirenju: <http://www.mediacija.lv/>.

U okviru udruge *Mirenje i alternativno rješavanje sporova* te *Integrācija za društvo* djeluju instruktori koji pružaju osnovnu obuku u području mirenja za

buduće izmiritelje te obuku za stjecanje osnovnih vještina za rješavanje sukoba korisnih u poslovnom i osobnom okruženju.

Koliko košta mirenje?

Rješavanje građanskih sporova mirenjem nije besplatno. Troškovi mirenja ovise o nekoliko čimbenika: kvalifikacijama i iskustvu izmiritelja, složenosti spora, broju potrebnih sastanaka i drugim čimbenicima.

Međutim, u slučajevima koji se odnose na interese i prava djece, Odbor za vanjske poslove i poslove mirenja Obiteljskog suda u Rigi (*Rīgas Bāriņtiesas*

Ārlietu un samierināšanas pārvalde) osobama s boravištem u Rigi pruža besplatne usluge. Sporovi se uglavnom odnose na uzdržavanje, dogovore o

djetetovu boravištu, pravo na posjete, skrbništvo i odgoj djeteta.

Može li sporazum na temelju mirenja biti izvršiv?

 Direktivom 2008/52/EC utvrđeno je da osobe umiješane u spor mogu zatražiti da se pisani sporazum postignut mirenjem proglasi izvršivim. Države

članice moraju obavijestiti Komisiju o sudovima i drugim tijelima koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Latvija još nije dostavila te podatke.

Poveznice

 [Mediācija.lv](http://www.mediacija.lv)

Posljednji put ažurirano: 08/12/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Mirenje u državama članicama - Luksemburg

Zašto umjesto pokretanja postupka ne pokušati riješiti spor mirenjem? Riječ je o alternativnom načinu rješavanja sporova u kojemu izmiritelj pomaže osobama u sporu da postignu dogovor. Vlada i pravosudno osoblje Velikog Vojvodstva Luksemburg svjesni su prednosti takvog postupka.

Kome se obratiti?

Ne postoji središnje tijelo nadležno za uređivanje rada izmiritelja.

Osim mirenja u posebnim sektorima (banke, osiguranje itd.) te osim **ombudsmana** zaduženog za mirenja u upravnim stvarima i Odbora za obranu prava djece (*Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner*), mirenjem se bave i sljedeća pravna udruženja:

 Luksemburško udruženje za mirenje i ovlaštene izmiritelje (ALMA asbl – *Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés*, neprofitna organizacija)

 Centar za mirenje Luksemburške odvjetničke komore (CMBL asbl – *Centre de médiation du Barreau du Luxembourg*, neprofitna organizacija)

 Centar za mirenje (*Centre de médiation, asbl*, neprofitna organizacija)

 Centar za socijalno-obiteljsko mirenje (*Centre de médiation Socio-Familiale*) (kojim upravlja zaklada Pro Familia).

U kojim je područjima postupak mirenja dopušten i/ili se najčešće primjenjuje?

Mirenje je dopušteno uglavnom u sporovima:

iz područja upravnog prava

iz područja kaznenog prava

iz područja obiteljskog prava

iz područja trgovačkog prava

i u sporovima povezanim s rješavanjem međususjedskih odnosa.

Osnovna obilježja **mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima** su donošenje zajedničke odluke, povjerljivost postupka te neovisnost, nepristranost i stručnost izmiritelja. Mirenje se može odnositi na cijeli spor ili njegov dio. Moguć je izvansudski i sudski postupak mirenja, a posebno mjesto zauzima obiteljsko mirenje. U okviru **izvansudskog postupka mirenja** svaka strana može drugoj strani ili drugim stranama, neovisno o sudskom ili arbitražnom postupku ponuditi mirenje u svakoj fazi sudskog postupka najkasnije do početka rasprave o glavnoj stvari.

U slučaju **mirenja pred sudom**, tzv. „sudskog postupka mirenja”, sudac već vodi parnični postupak u građanskim, trgovačkim ili obiteljskim stvarima i može u svakom trenutku, do upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari, pokrenuti sudski postupak mirenja, osim pred Kasacijskim sudom i u slučaju odlučivanja po hitnom postupku. Sudac može stranke pozvati na mirenje na vlastitu inicijativu ili na zajednički prijedlog stranaka, ali stranke u svakom slučaju moraju biti suglasne. Kada sudac vodi parnični postupak iz područja obiteljskog prava, u točno određenim slučajevima, strankama može predložiti mirenje i odrediti besplatan informativni sastanak na kojemu se objašnjavaju načela, postupak i učinci mirenja.

U **kaznenom postupku** državni odvjetnik može se, u određenim okolnostima, prije no što odluči o građanskoj tužbi (*action publique*), odlučiti na mirenje ako:

takva mjera može osigurati naknadu štete nanesene žrtvi ili

okončati prijevor uzrokovan prekršajem ili

doprinijeti rehabilitaciji počinitelja prekršaja.

Postupkom mirenja ne sprečava se donošenje naknadne odluke o pokretanju sudskog postupka, osobito ako se ne poštuju uvjeti mirenja.

Postoje li posebna pravila kojih se valja pridržavati?

Mirenje je potpuno dobrovoljan postupak.

Mirenje u sporovima iz upravnog i kaznenog prava, kao i takozvana „sektorska” mirenja uređuju se posebnim propisima.

Informacije i obuka

Izmiritelj u kaznenom sporu

Mirenje u kaznenom sporu propisano je Zakonom od 6. svibnja 1999. i Uredbom Velikog Vojvodstva od 31. svibnja 1999. Državni odvjetnik može se prije no što donese odluku o građanskoj tužbi odlučiti na mirenje ako mu se učini da takva mjera može osigurati naknadu štete nanesene žrtvi ili okončanje prijepora prouzrokovanog prekršajem ili pak doprinijeti rehabilitaciji počinitelja prekršaja. Kada se državni odvjetnik odluči za mirenje u kaznenom sporu, za izmiritelja može odrediti svaku za to ovlaštenu osobu.

O imenovanju ovlaštenih izmiritelja:

Osoba koja želi biti ovlašten izmiritelj u kaznenom sporu mora podnijeti zahtjev Ministarstvu pravosuđa koje odobrava zahtjev po pribavljanju mišljenja Glavnog državnog odvjetnika.

Izmiritelj u građanskim i trgovačkim stvarima

Zakonom od 24. veljače 2012. stvoren je nacionalni zakonodavni okvir za mirenje u građanskim i trgovačkim stvarima pod novim naslovom u novom Zakoniku o parničnom postupku. Tim je zakonom Luksemburg prenio Direktivu 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima, preuzimajući tako načela za prekogranične i za nacionalne sporove. Zakon je dopunjen Uredbom Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012., kojom se utvrđuje postupak imenovanja ovlaštenih izmiritelja u sudskim i obiteljskim sporovima, obvezna posebna obuka za izmiritelje i održavanje besplatnog informativnog sastanka.

Izmiritelj je treća osoba kojoj je dužnost saslušati stranke zajedno ili odvojeno, ovisno o slučaju, kako bi stranke uspjele postići sporazumno rješenje spora. On strankama ne nameće rješenje, nego ih poziva na postizanje sporazumnog rješenja spora.

Mirenje u sudskom postupku i mirenje u obiteljskom postupku može provoditi ovlašten ili neovlašten izmiritelj. Ovlašten izmiritelj je fizička osoba koju je Ministarstvo pravosuđa ovlastilo za provođenje mirenja.

U slučaju izvansudskog postupka mirenja i mirenja u prekograničnom sporu, stranke mogu angažirati i neovlaštenog izmiritelja.

O imenovanju ovlaštenih izmiritelja:

Za imenovanje ovlaštenih izmiritelja nadležno je Ministarstvo pravosuđa. U izvansudskom postupku mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima miritelji ne moraju biti ovlašteni.

Svaka fizička osoba može podnijeti zahtjev za imenovanje ovlaštenog izmiritelja ako ispunja uvjete predviđene Zakonom od 24. veljače 2012., kojim se u novi Zakonik o parničnom postupku uvodi mirenje u građanskim i trgovačkim stvarima, te uvjete iz Uredbe Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012., kojom se određuje postupak imenovanja ovlaštenih izmiritelja u sudskim i obiteljskim sporovima, program posebne obuke za izmiritelje i održavanje besplatnog informativnog sastanka.

U skladu s navedenom Direktivom 2008/52/EZ i s člankom 1251-3 (1) stavkom 3. Zakona o mirenju od 24. veljače 2012., pružatelj usluga mirenja koji ispunja uvjete za imenovanje jednake ili u bitnome usporedive s uvjetima u drugoj državi članici Europske unije oslobođen je postupka imenovanja u Velikom Vojvodstvu Luksemburg.

Imenovanje se dodjeljuje na neodređeno vrijeme.

Člankom 1251-3 (2) novog Zakonika o parničnom postupku i prethodno navedenom Uredbom Velikog Vojvodstva od 15. lipnja 2012. propisuju se kumulativni uvjeti koje moraju ispunjavati fizičke osobe koje žele biti imenovane ovlaštenim izmiriteljem:

kandidat za izmiritelja mora biti časn i stručna, neovisna i nepristrana osoba odgovarajuće naobrazbe

kandidat mora priložiti izvadak iz luksemburške kaznene evidencije ili sličan dokument koji izdaju nadležna tijela u državi prebivališta u kojoj je podnositelj zahtjeva boravio posljednjih pet godina

kandidat mora uživati građanska prava i ostvarivati politička prava

kandidat mora imati posebno obrazovanje predviđeno za izmiritelja, koje se dokazuje:

ili diplomom magistra mirenja Sveučilišta u Luksemburgu ili drugog sveučilišta, visokoobrazovne ustanove ili ustanove iste razine obrazovanja, imenovane u skladu sa zakonskim ili upravnim odredbama neke države članice Europske unije

ili trogodišnjim radnim iskustvom i završenom „posebnom obukom za izmiritelje” propisanom člankom 2. prethodno navedene Uredbe Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012.

ili priznatom obukom za izmiritelje u nekoj državi članici Europske unije.

Sveučilište u Luksemburgu nudi poseban [program obuke za izmiritelje \(master\)](#).

Koji je trošak mirenja?

Mirenje je nerijetko besplatan postupak. Jasno je naznačeno ako se naplaćuje.

U **izvansudskom postupku mirenja** nagrade izmiritelja određuju se proizvoljno. U tom slučaju troškove i nagrade plaćaju stranke u jednakom omjeru, osim ako se stranke dogovore drukčije.

U **sudskom postupku mirenja i obiteljskom mirenju**, nagrade su određene Uredbom Velikog Vojvodstva.

Je li moguće prisilno izvršiti sporazum postignut u postupku mirenja?

Važno je istaknuti da dogovori postignuti **mirenjem u građanskim i trgovačkim stvarima** imaju jednaku dokaznu snagu kao i sudska odluka. Sporazumi postignuti mirenjem, bilo da su zaključeni u nekoj drugoj državi članici Europske unije ili na nacionalnoj razini, izvršivi su u Europskoj uniji na temelju prethodno navedene Direktive 2008/52/EZ. Ovjerom nadležnog suca sporazum, djelomično ili u cijelosti, dobiva svojstvo ovršne isprave.

Zakonom od 24. veljače 2012. Direktiva je prenesena u nacionalno pravo. Njome se mirenje izjednačuje s postojećim sudskim postupcima.

Poveznice

[Ministarstvo pravosuđa](#)

[Luksemburško udruženje za mirenje i ovlaštene izmiritelje \(ALMA asbl\)](#);

[Centar za mirenje Luksemburške odvjetničke komore \(CMBL asbl\)](#);

[Centar za mirenje](#)

[Centar za socijalno-obiteljsko mirenje](#)

Posljednji put ažurirano: 20/12/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Mirenje u državama članicama - Malta

Umjesto odlaska na sud, zašto ne riješiti sporove mirenjem? To je oblik alternativnog rješavanja sporova (ARS) u kojem izmiritelj strankama pomaže postići dogovor. I Vlada i pravni stručnjaci na Malti vrlo su svjesni prednosti mirenja.

Kome se obratiti?

Vladino je tijelo odgovorno za mirenje na Malti Centar za mirenje Malte, koji je osnovan temeljem Poglavlja 474. [Zakona o mirenju iz 2004. godine](#). Centar za mirenje pruža forum kojem se stranke u sporu mogu obratiti, odnosno kojem stranke u sporu mogu biti upućene kako bi riješile spor posredstvom izmiritelja.

Centru se možete obratiti kontaktirajući tajnika na sljedećoj adresi: Malta Mediation Centre, Palazzo Laparelli, South Street, Valletta VLT 1100.

Centar možete kontaktirati i telefonskim putem na broj +35621251110 ili putem elektroničke pošte na adresu mediation.mjha@gov.mt

Centar strankama dostavlja popis ovlaštenih izmiritelja i od njih zahtjeva da s popisa odaberu izmiritelja koji je prihvatljiv objema strankama.

U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Mirenje je dopustivo u sporovima koji obuhvaćaju građansko-pravne, obiteljsko-pravne, socijalne, trgovačke i industrijske stvari.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje je dobrovoljan postupak. Međutim, stranke u svakom postupku mogu zajednički zatražiti od suda da zaustavi postupak kako bi spor pokušale riješiti mirenjem. Nadalje, sud može samoinicijativno zaustaviti postupak na razdoblje jednako trajanju postupka mirenja i uputiti stranke da pokušaju riješiti spor mirenjem. Međutim, treba naglasiti da je mirenje u obiteljsko-pravnim predmetima obvezno, posebno u predmetima razvoda braka, viđanja djece, brige za djecu i skrbništva nad djecom te uzdržavanja djece i/ili bračnih drugova.

Centar za mirenje Malte ima **Kodeks** kojeg se izmiritelji moraju pridržavati tijekom postupaka mirenja.

Kodeks sadržava implicitne disciplinske mjere. Njime je, na primjer, propisano da je **Upravni odbor** Centra ovlašten pokrenuti disciplinski postupak protiv svakog izmiritelja čije ponašanje nije u skladu s ponašanjem ili ne odgovara ponašanju propisanom načelima Kodeksa, te će se svakom izmiritelju za kojeg se utvrdi da je prekršio bilo koju odredbu Kodeksa ili se ponio nedolično ime izbrisati s popisa izmiritelja na razdoblje koje Upravni odbor smatra odgovarajućim.

Informacije i stručno usavršavanje

Tečajeve stručnog usavršavanja za izmiritelje povremeno organizira Centar za mirenje Malte. Prvi takav tečaj, posvećen vještinama mirenja, održan je u srpnju 2008. godine. Drugi tečaj, čiji je cilj bio omogućiti stručno usavršavanje vještina mirenja s naglaskom na psihološke, socijalne i pravne aspekte razvoda braka, održan je od 16. do 18. travnja 2009. godine.

Koliki je trošak mirenja?

Iznos naknade uređen je uredbama 2. i 4. Pravne obavijesti br. 309 iz 2008. godine.

U postupcima mirenja u obiteljsko-pravnim predmetima stranke mogu ili same izabrati izmiritelja (s popisa ovlaštenih izmiritelja) i same snositi pripadajuće troškove ili **upisničar suda** odredi jednog od izmiritelja, po načelu rotacije, s popisa izmiritelja koji dobije od Centra za mirenje. U potonjem slučaju troškove snose sudovi.

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

U skladu s [Direktivom 2008/52/EZ](#) mora biti moguće zahtijevati da se sadržaj pisanog sporazuma postignutog mirenjem izvrši. Države članice dužne su dati obavijesti o sudovima ili drugim tijelima koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Izmjene i dopune malteškog Zakona o mirenju iz 2004. godine s ciljem obuhvaćanja prethodno navedene odredbe u pripremi su.

Poveznice

[Centar za mirenje Malte](#)

[Malteški Zakon o mirenju iz 2004. godine](#)

[Direktiva](#)

Posljednji put ažurirano: 19/08/2015

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice [PL](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Poljska

Umjesto odlaska na sud, vrijedi pokušati sporove riješiti mirenjem. To je oblik alternativnog rješavanja sporova (ARS) u kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići dogovor. I vlada i pravni stručnjaci u Poljskoj vrlo su svjesni prednosti mirenja.

Kome se obratiti?

U Ministarstvu pravosuđa je 2010. ustrojen odsjek nadležan za pitanja koja se odnose na mirenje, koji trenutačno djeluje u **Odsjeku za žrtve zločina i promicanje mirenja (Wydział ds. Pokrzywdzonych Przystępstwem i ds. Promocji Mediacji)** u okviru Odjela za međunarodnu suradnju i ljudska prava. Popratne informacije o aktivnostima povezanim s mirenjem mogu se pronaći na [web-mjestu Ministarstva pravosuđa \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#).

Ministarstvo pravosuđa posljednjih godina posebnu pozornost posvećuje pitanjima povezanim s razvijanjem i popularizacijom mirenja i drugih oblika ARS-a u Poljskoj i povećanjem učinkovitosti pravosudnog sustava i njegove dostupnosti građanima.

Na inicijativu Ministarstva 2010. imenovana je **mreža koordinatora za mirenje**.

Na osam prizivnih sudova, svim regionalnim sudovima i u šest područja okružnih sudova trenutačno radi 120 koordinatora (sudaca, probacijskih službenika i izmiritelja).

Što se tiče savjeta i mišljenja, ministar pravosuđa surađuje sa **Socijalnim vijećem za alternativno rješavanje sporova i sukoba (Społeczna Rada ds.**

Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów) (dalje u tekstu „Vijeće za ARS” - adresa e-pošte: adr_rada@ms.gov.pl), koje ima važnu ulogu u promicanju ideje mirenja i komunikacije između središnje države, pravosudnog sustava i izmiritelja.

Vijeće je prvi put imenovano naredbom ministra od 1. kolovoza 2005. kao tijelo koje ministra savjetuje o pitanjima u vezi s alternativnim rješavanjem sporova i sukoba u širem smislu. Postignuća Vijeća u prvom mandatu uključuju donošenje sljedećih dokumenata:

[Etički kodeks poljskih izmiritelja \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (svibanj 2008.)

[Norme za stručno usavršavanje izmiritelja \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (listopad 2007.)

[Norme za vođenje mirenja i postupke mirenja \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (lipanj 2006.).

Vijeće za ARS imenovano je na drugi mandat naredbom ministra pravosuđa od 3. travnja 2009. (koja je izmijenjena naredbom ministra pravosuđa od 1. srpnja 2011.). Najvažniji je dokument koji je Vijeće pripremilo u tom mandatu [Uspostava sustavnih promjena \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (ožujak 2012.).

Vijeće se trenutačno sastoji od 23 predstavnika iz područja znanosti i izmiritelja s praktičnim iskustvom te predstavnika nevladinih organizacija, akademskih institucija i državnih tijela.

Ovlasti Vijeća prije svega obuhvaćaju izradu preporuka za pravila o radu nacionalnog sustava za alternativno rješavanje sporova i:

prilagodbu sustava ARS-a zahtjevima zakonodavstva EU-a

razvijanje jedinstvenog obrasca za mirenje u poljskom pravnom sustavu

promicanje pridržavanja normi u postupcima mirenja

promicanje mehanizama ARS-a kao načina za rješavanje sukoba nastalih između predstavnika pravosuđa i sudskog osoblja, službi za izvršavanje zakona i javnosti

stvaranje institucijskog okruženja u kojem se omogućuje razvijanje posebnih oblika ARS-a

provođenje ostalih *ad hoc* projekata za razvijanje mirenja u Poljskoj.

Postoji i velik broj nevladinih organizacija i poduzeća koji imaju važnu ulogu u promicanju mirenja i utvrđivanju njegovih internih normi. Te organizacije same donose svoje norme u pogledu stručnog usavršavanja, zahtjeva koje trebaju ispuniti kandidati koji žele postiti izmiritelji, načina mirenja, etičkih normi i dobre stručne prakse. Ta su pravila interna i odnose se samo na izmiritelje koji su članovi tih organizacija.

Među **najvećim organizacijama** su:

[Poljski centar za mirenje \(Polskie Centrum Mediacji\)](#)

[Udruženje izmiritelja u obiteljskopravnim predmetima \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych\)](#)

[Nacionalno udruženje izmiritelja \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#)

[Centar za mirenje organizacije Partners Polska \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#)

[Poljsko udruženje za arbitražu \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#)

Centar za mirenje Donje Šleske (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

Uz to, stručna tijela provode institucijske aktivnosti za promicanje mirenja. Među njima su:

[Centar za mirenje Vijeća Vrhovne odvjetničke komore \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\)](#)

[Centar za mirenje u trgovačkim predmetima Nacionalne udruge odvjetnika \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#)

Centri za mirenje regionalnih odvjetničkih udruuga (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Centri za mirenje regionalnih Vijeća javnih bilježnika (Okręgowa Rada Notarialna).

Nevladine organizacije, u okviru svojih zakonskih dužnosti, i sveučilišta mogu imati vlastite popise stalnih izmiritelja (*staly mediator*). Informacije o popisima i centrima pružaju predsjednici okružnih sudova. Popise izmiritelja u kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike osiguravaju predsjednici okružnih sudova.

U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Sporovi se mirenjem mogu rješavati u brojnim područjima. U skladu s poljskim zakonima mirenje se može rabiti u sljedećim stvarima:

građanskim
trgovačkim
iz radnog prava
iz obiteljskog prava
maloljetničkim
kaznenim
sudbeno-upravnim.

Iscrpni podaci o mirenju mogu se naći u [brošurama i letcima koje izrađuje i distribuira Ministarstvo pravosuđa](#).

Danas se mirenje najviše rabi u kaznenim i građanskim stvarima. U razdoblju od 2011. do 2012. najbrži rast broja predmeta koji su se rješavali mirenjem zabilježen je u području obiteljskog i trgovačkog prava.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje je dobrovoljan način rješavanja sporova i sukoba i provodi se na temelju:

sporazuma o mirenju (**izvansudsko mirenje**)

odluke suda o upućivanju na mirenje (**mirenje po uputi suda**).

Ne odaberu li stranke izmiritelja, sud ima pravo s popisa osoba s odgovarajućim kvalifikacijama odrediti izmiritelja koji će sudjelovati u postupku. U kaznenim predmetima koji uključuju maloljetnike izmiritelja određuje sud.

Mirenje je, između ostalog, uređeno Zakonikom o građanskom i kaznenom postupku, Zakonom o predmetima koji uključuju maloljetnike i Zakonom o troškovima u građanskim predmetima. Podzakonskim propisima doneseni su instrumenti kojima se iscrpno uređuje postupak mirenja u pogledu određenih vrsta predmeta.

U pogledu **maloljetnika**, propisima se uređuju:

uvjeti koje moraju ispuniti ustanove i osobe koje su ovlaštene voditi postupak mirenja
registracija ustanova i osoba koje su ovlaštene voditi postupak mirenja
stručno usavršavanje izmiritelja
opseg i uvjeti pristupa izmiritelja spisu predmeta
oblik i opseg izvješća o napretku i ishodu postupka mirenja.

Propisima o **kaznenim stvarima** utvrđuju se:

uvjeti koje moraju ispuniti ustanove i osobe koje su ovlaštene voditi postupak mirenja
imenovanje i razrješenje ustanova i osoba koje su ovlaštene voditi postupak mirenja
doseg i uvjeti pristupa ustanova i osoba ovlaštenih za vođenje postupka mirenja spisu predmeta
način mirenja i postupak kojeg se valja pridržavati u postupku mirenja.

U **obiteljskopравnim predmetima** na izmiritelje se primjenjuju dodatni zahtjevi u pogledu njihova obrazovanja i iskustva (psihologija, osposobljenost za rad u nastavi, sociologija ili pravo i praktične vještine vođenja mirenja u obiteljskopравnim predmetima).

Provedbenim propisom utvrđuju se iznosi naknade i pravo izmiritelja na naknadu troškova u građanskom postupku (vidi u nastavku - Koliki je trošak mirenja?)

Informacije i stručno usavršavanje

Osnovne informacije o mirenju u Poljskoj mogu se pronaći na [web-mjestu Ministarstva pravosuđa](#), uključujući, između ostalog, izvratke iz pravnih akata povezanih s mirenjem, međunarodne pravne instrumente o mirenju i [dokumente i preporuke koje sastavlja Vijeće za ARS](#), te elektroničke verzije plakata objavljenih u svrhu promicanja ideje mirenja. [Objavljuju se i najnovije informacije o radu na promicanju mirenja](#) i o radnjama koje se na nacionalnoj i regionalnoj razini poduzimaju u vezi s Međunarodnim danom rješavanja sporova. Na tom *web*-mjestu navode se i [informacije, prijevodi i primjeri dobre prakse iz drugih zemalja](#).

Mirenje je uključeno u opće pravno obrazovanje i izobrazbu tužitelja i sudaca, a i u programe za stručno usavršavanje tužitelja i sudaca u [Državnoj školi za suce i tužitelje \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Stručno usavršavanje koordinatora za mirenje provedeno je po nalogu Ministarstva pravosuđa radi pripreme koordinatora za mirenje u sljedećim područjima: komunikacije, upravljanje timom i rad s izmiriteljima.

Izmiritelji sami odabiru tečajeve koje nude centri za mirenje, sveučilišta i druga tijela.

Ministarstvo pravosuđa vodi statistiku o mirenju, uključujući o:

broju predmeta koje je na mirenje uputio sud

broju postignutih nagodbi

uvjetima nagodbi (za mirenje u kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike)

broju izvansudskih postupaka mirenja (za mirenje u građanskim stvarima)

U razdoblju od 2011. do 2012. u okviru projektnih aktivnosti na sudovima, u sjedištima pokrajinskih policijskih uprava i centrima za mirenje distribuirali su se vodiči, letci i brošure s informacijama o različitim vrstama mirenja i njihovoj uporabi u praksi. Na televiziji, radiju i putem plakata provedena je kampanja kako bi se javnost informirala o mirenju. Ministarstvo pravosuđa redovito ažurira i distribuira brošure, letke i obavijesti priložene uz postupovne dokumente i plakate koji su besplatno dostupni i na *web*-mjestu Ministarstva.

Poljska već pet godina slavi Međunarodni dan rješavanja sporova, a ministar pravosuđa organizira nacionalnu konferenciju posvećenu toj temi. Osim toga, u mnogim gradovima na regionalnoj i lokalnoj razini održavaju se deseci manjih konferencija, događanja, seminara i rasprava kako bi se obilježio taj dan.

Koliki je trošak mirenja?

Informacije o mirenju besplatno distribuira Ministarstvo pravosuđa. [Istraživanjem](#) se pokazalo kako je mirenje isplativije od sudskog postupka.

U kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike **stranke ne plaćaju troškove mirenja** – ti troškovi podmiruju se sredstvima iz državne blagajne.

Opće je pravilo da u ostalim vrstama predmeta **naknada** ovisi o dogovoru između izmiritelja i stranaka. Međutim, izmiritelj može pristati mirenje voditi *pro bono*.

U građanskim stvarima, troškove snose stranke. Uobičajeno je da svaka stranka plati polovicu troškova, osim ako se dogovore drukčije. U postupcima mirenja koji se pokreću na temelju sudske odluke, izmiriteljeva naknada u neimovinskim sporovima iznosi 60 PLN (približno 15 EUR) za prvo ročište te 25 PLN (približno 6 EUR) za svako sljedeće ročište. Odnosi li se postupak na imovinu, izmiriteljeva naknada iznosi 1 % vrijednosti predmeta spora (ne manje

od 30 PLN (približno 7,5 EUR) i ne više od 1 000 PLN (oko 250 EUR)). Izmiritelj ima pravo i na naknadu troškova (primjerice za podmirenje troškova korespondencije, telefonskih razgovora i najma sobe). Troškovima se dodaje i PDV.

Ako je u postupku mirenja postignuta nagodba, 75 % sudskih pristojbi vraća se stranci koja je predmet iznijela pred sud. U postupcima za razvod ili rastavu braka, nadoknađuje se 100 % iznosa pristojbi.

U izvansudskim mirenjima visinu izmiriteljeve naknade i naknade njegovih troškova određuje centar za mirenje ili se stranke o njima s izmiriteljem dogovaraju prije početka mirenja. Stranke ne mogu biti oslobođene plaćanja troškova izmiritelja čak i ako su oslobođene plaćanja sudskih pristojbi. Izmiritelj se može odreći svoje naknade u objema vrstama mirenja (u sudskom i izvansudskom postupku).

Je li moguće izvršiti sporazum postignut mirenjem?

U građanskim stvarima, ako su stranke postigle nagodbu, ona se dodaje zapisniku. Izmiritelj stranke obavještuje kako potpisivanjem nagodbe daju suglasnost za njezino podnošenje sudu na potvrđivanje. Zapisnik s nagodbom izmiritelj prosljeđuje sudu, a primjerak zapisnika šalje strankama. Sud bez odlaganja provodi postupak za potvrđivanje ili daje izjavu o izvršivosti nagodbe iz postupka mirenja. Sud će odbiti potvrditi nagodbu ili dati izjavu o njezinoj izvršivosti, u cijelosti ili djelomično, ako je nagodba u suprotnosti sa zakonom, protivna dobrim običajima, ako joj je svrha izbjegavanje zakona, ako je zbudjujuća ili sadržava proturječnosti koje su u suprotnosti sa zakonitim interesima zaposlenika. Nagodba iz postupka mirenja koju je sud potvrdio i proglasio izvršivom ima pravnu valjanost sudske nagodbe i može se izvršiti.

Obiteljskopравни predmeti obuhvaćeni nagodbom mogu se odnositi na mirenje bračnih drugova, utvrđivanje uvjeta rastave, pitanja koja se tiču roditeljskog prava, kontakte s djecom, zadovoljenje obiteljskih potreba, uzdržavanje i alimentaciju te na imovinska i stambena pitanja. Nakon rastave roditelja ili bračnih drugova moguće je postići dogovor i o stvarima kao što su putovnica, odabir djetetova obrazovanja, kontakti s ostalim članovima obitelji i upravljanje djetetovom imovinom.

U građanskim stvarima početkom mirenja prekida se rok zastare.

U kaznenim predmetima i predmetima koji uključuju maloljetnike, nagodba postignuta mirenjem ne zamjenjuje sudsku presudu i za sud nije obvezujuća, međutim, sud bi na okončanju postupka trebao poštovati sadržaj te odluke. Uvjetima nagodbe može biti obuhvaćeno sljedeće: formalna isprika, ošteta za materijalnu i nematerijalnu štetu, društveno koristan rad, obveze prema stranci koja je pretrpjela gubitak, obveze prema društvu u cjelini itd.

Posljednji put ažurirano: 25/09/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Mirenje u državama članicama - Portugal

Umjesto pred sudom, zašto spor ne biste riješili mirenjem? To je mjera za alternativno rješavanje sporova (ARS) u sklopu koje izmiritelj pomaže stranama u sporu da postignu sporazum. Prednosti posredovanja priznaju i državni službenici i pravni stručnjaci.

Kome se obratiti?

U Portugalu postoji središnje tijelo vlasti nadležno za uređivanje aktivnosti mirenja – Glavna uprava za pravosudnu politiku (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Ta je glavna uprava odjel Ministarstva pravosuđa, a sjedište joj je na adresi:

Av. D. João II, Lote 1.08.01-E, Torre H, Pisos 2/3 1990-097 Lisabon.

Kontaktne podaci:

E-pošta: correio@dgpj.mj.pt

Telefon: (+351) 217924000

Faks: (+351) 217924048 ili 217924090.

Web-mjesto glavne uprave sadržava većinu informacija dostupnih o javnim uslugama mirenja, kao i o drugim načinima alternativnog rješavanja sporova.

Na njemu nema uputa za pronalaženje izmiritelja, no objavljeni su popisi izmiritelja. Kada se prema pravilima o uslugama javnog mirenja donese odluka o mirenju, izmiritelj se bira automatski.

Na području mirenja u Portugalu ne djeluju nevladine organizacije (NVO-ovi). No postoje privatna društva koja nude usluge mirenja i programe obuke za izmiritelje.

U kojim je područjima dopušteno pribjeći mirenju, odnosno u kojima mu se najčešće pribjegava?

Mirenje je dopušteno u raznim područjima.

Portugal je donio mjere za promicanje mirenja u specifičnim pravnim područjima, poglavito u područjima obiteljskog, radnog, kaznenog, građanskog i trgovačkog prava.

Mirenje u područjima obiteljskog, radnog i kaznenog prava ima posebnu strukturu i u njima postoje specijalizirani izmiritelji. Mirenje u području građanskog i trgovačkog prava odvija se u sklopu sudskih postupaka na sudovima za sporove male vrijednosti (*Julgados de Paz* – mirovni sudovi).

Mirenje se može odvijati i izvan sudske nadležnosti navedenih sudova, što se obično naziva izvansudskim mirenjem. No u toj se vrsti mirenja ne primjenjuju isti postupci kao i na pitanja za koja su nadležni *Julgados de Paz* jer, ako se tijekom izvansudskog mirenja ne postigne sporazum, proces nije moguće prosljediti sudu radi izricanja presude, kao što je slučaj s mirenjem u području građanskog i trgovačkog prava, za koje su nadležni *Julgados de Paz*.

Postoje li posebna pravila koja treba poštovati?

Pribjegavanje mirenju u potpunosti je dobrovoljno.

Ne postoji nacionalni kodeks ponašanja za izmiritelje. Izmiritelji provode svoje aktivnosti u skladu s Europskim kodeksom ponašanja za izmiritelje, a neke pravne i upravne strukture definiraju njihove aktivnosti i zahtjeve za obavljanje njihova zanimanja. Postoje smjernice za vođenje ročišta mirenja, metode koje se mogu primjenjivati radi ostvarenja konstruktivne komunikacije ili povjerenja između strana u sporu te način na koji izmiritelji mogu predlagati nagodbe.

Ponašanje izmiritelja pod nadzorom je javnog sustava mirenja. Vrsta ovisi o području u kojem rade. Javni sustav ima nadzorni odbor koji nadzire aktivnosti mirenja. Kriteriji koji se primjenjuju tijekom osposobljavanja izmiritelja imaju cilj usaditi etiku i načela utvrđene u Europskom kodeksu.

Svako područje mirenja – obiteljsko, radno, kazneno, građansko i trgovačko – ima vlastiti pravni okvir sa smjernicama za provođenje mirenja.

Trenutačno javni sustavi mirenja, uključujući mirenje u području građanskog i trgovačkog prava koje provode *Julgados de Paz*, nastoji rješavati samo sporove u Portugalu primjenom postupaka i rješenja predviđenih portugalskim zakonodavstvom.

Informacije i osposobljavanje

Informacije se mogu pronaći u odjeljku o mirenju na web-mjestu Glavne uprave za pravosudnu politiku.

Portugal vodi statistiku o pribjegavanju mirenju. Glavna uprava za pravosudnu politiku vodi evidenciju o broju otvorenih predmeta mirenja, broju zaključenih predmeta u kojima je postignuta nagodba, odnosno u kojima nije postignuta nagodba, te o trajanju svakog predmeta.

U Portugalu ne postoji nacionalno tijelo za osposobljavanje izmiritelja, koje osposobljavaju privatna tijela. Te tečajeve mirenja odobrava portugalsko Ministarstvo pravosuđa. Da bi dobili odobrenje, oni moraju obuhvaćati određen broj sati učenja, određene prakse poduke i poseban programski sadržaj usklađen s relevantnim zakonodavstvom.

Privatna tijela za osposobljavanje kandidata za uvrštavanje na popise izmiritelja koje sastavlja Glavna uprava za pravosudnu politiku moraju zadovoljavati kriterije za osposobljavanje. Program osposobljavanja osigurava da su oni sposobni i stručni za rješavanje obiteljskih, radnih, kaznenih i građanskih sporova mirenjem.

Koliko stoji mirenje?

Kada sud odluči pribjeći mirenju u obiteljskim sporovima, u skladu s člankom 147.C Zakona o skrbništvu nad djecom, ne naplaćuje se nikakva pristojba. U svim se drugim slučajevima plaćaju pristojbe bez iznimke, osim u slučajevima u kojima se dodjeljuje pravna pomoć.

Kada se mirenje provodi na inicijativu strana u sporu, troškovi za svaku stranu ovise o predmetu spora, i to na sljedeći način:

mirenje u području obiteljskog prava: svaka strana plaća 50 EUR

mirenje u području kaznenog prava: izuzeto od pristojbi kada ga zatraže javni tužitelj ili branjenik i privatni tužitelj

mirenje na području radnog prava: svaka strana plaća 50 EUR

građanska i trgovačka pitanja: svaka strana plaća 25 EUR(tu vrstu mirenja mogu provoditi *Julgados de Paz* i u tom se slučaju ta pristojba plaća ako se postigne nagodba)

Kada pristojbe za postupak mirenja moraju plaćati strane u sporu koje imaju financijskih problema, mogu zatražiti pravnu pomoć i ishoditi izuzeće od nadležnog tijela (tijela vlasti nadležnog za socijalnu sigurnost – *Instituto de Segurança Social*).

Korisne poveznice

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Nadzorni odbor za sudove za sporove](#) male vrijednosti

Posljednji put ažurirano: 29/12/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Mirenje u državama članicama - Slovačka

Zašto ne biste spor pokušali riješiti mirenjem umjesto sudskim putem? To je alternativna mjera rješavanja sporova (ADR) u sklopu koje izmiritelj strankama u sporu olakšava postizanje sporazuma. Vlada i pravosudni djelatnici u Slovačkoj svjesni su prednosti mirenja.

Kome se obratiti?

Web-mjesto [slovačkog Ministarstva pravosuđa](#) sadržava [odjeljak posvećen mirenju](#), koji je dostupan samo na slovačkom.

U kojim se područjima prihvaća mirenje i/ili se ono najčešće koristi?

Mehanizmi mirenja opisani su u Zakonu br. 420/2004 o mirenju i izmjeni određenih zakona, kojim se regulira:

provođenje mirenja

temeljna načela mirenja i

organizacija i učinci mirenja.

Taj se Zakon primjenjuje na sukobe u odnosima reguliranim građanskim, obiteljskim i radnim pravom te komercijalnim ugovorima.

Mirenje je izvanjudski postupak u sklopu kojeg izmiritelj nastoji olakšati rješenje spora proizašlog iz ugovornih ili drugih pravnih odnosa. To je postupak u sklopu kojeg posrednik olakšava rješavanje spora između dvije ili više stranaka.

Treća rečenica odjeljka 99. stavak 1. Zakona br. 99/1963 Pravila građanskog postupka, kako je izmijenjena, glasi ovako: „Ako je to dopušteno s obzirom na okolnosti slučaja, prije prvog ročišta i tijekom postupka sud može pozvati stranke na informativni sastanak s izmiriteljem navedenim u Registru izmiritelja radi pokušaja rješavanja spora mirenjem.”

Informacije i obuka

Odjeljak o [mirenju](#) na web-mjestu slovačkog Ministarstva pravosuđa sadržava informacije o mirenju na slovačkom. Dodatne su informacije dostupne na web-mjestu [Europske pravosudne mreže](#).

Koliko iznosi trošak mirenja?

Usluga mirenja se naplaćuje. Naknada koja se plaća posredniku određuje se pojedinačno te se obično temelji na cijeni po satu ili paušalu. Mirenje je poslovna aktivnost i nema unaprijed određenih troškova.

Je li moguće nametnuti sporazum koji proizlazi iz mirenja?

[Direktivom 2008/52/EZ](#) strankama u sporu omogućeno je da zatraže da se pisani sporazum koji je rezultat mirenja proglaši izvršnim. Države članice obavijestit će o tome sudove i druga tijela nadležna za primanje takvih zahtjeva.

Mirenje u Slovačkoj neformalan je, dobrovoljan i povjerljiv postupak rješavanja sporova izvan suda uz pomoć izmiritelja. Cilj mirenja jest postizanje sporazuma prihvatljivog objema strankama.

Sporazum koji proizlazi iz postupka mirenja mora biti u pisanom obliku. On se ponajprije odnosi na ugovorne stranke i za njih je obvezujuć. Na temelju sporazuma ovlaštena stranka može zatražiti sudsko izvršenje odluke ili ovrhu, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

ugovor je sastavljen u obliku javnobilježničkog akta;

arbitražno tijelo na sudu je poduprlo sporazum kao čin mirenja.

Ako se ne postigne sporazum o mirenju, predmet je moguće rješavati na sudu.

Druge poveznice

[Ministarstvo pravosuđa Slovačke Republike](#)

Posljednji put ažurirano: 18/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države

članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Engleska i Wales

Umjesto odlaska na sud, zašto svoj spor ne biste riješili mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja spora (ADR) pri kojoj neutralni miritelj strankama u sporu olakšava postizanje sporazuma. Vlada i pravnici praktičari Engleske i Walesa svjesni su prednosti mirenja te se zalažu za promicanje i upotrebu mirenja za rješavanje sporova kao alternative odlasku na sud, u predmetima u kojima je to primjereno. Vaš predmet možda ispunjava uvjete za financiranje iz pravne pomoći (ako su zadovoljeni uobičajeni propisani kriteriji).

Koga možete kontaktirati?

Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za politiku u područjima građanskog i obiteljskog mirenja, uključujući njegovo promicanje, s obzirom na to da se odnosi samo na Englesku i Wales.

Građansko mirenje

Kako bi se osigurala kvaliteta mirenja na koje upućuje sud u građanskim sporovima (isključujući obiteljske sporove u nadležnosti Engleske i Walesa), Ministarstvo pravosuđa i Služba sudova i tribunala Njezinog veličanstva (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service*, HMCTS) utvrdili su dva postupka mirenja u građanskim sporovima kojima stranke mogu rješavati sporove ovisno o vrijednosti spora. Usluga mirenja za sporove male vrijednosti usluga je koja se nudi i vodi unutar HMCTS-a za predmete koji pripadaju kategoriji sporova male vrijednosti, odnosno predmete vrijednosti koja je obično manja od 10 000 funti. U predmetima čija je vrijednost veća od 10 000 funti, Ministarstvo pravosuđa surađuje s [Vijećem za građansko mirenje](#) (*Civil Mediation Council*, CMC) na uspostavi programa za davanje ovlasti u okviru kojeg bi organizacije koje nude uslugu mirenja mogle podnijeti zahtjev za uvrštenje u registar mirenja u građanskim sporovima, a sudovi bi im mogli upućivati stranke u primjerenim slučajevima. Vijeće za građansko mirenje je organizacija koja zastupa pružatelje usluga mirenja u građanskim i trgovačkim sporovima.

Mirenje u obitelji

U slučaju obiteljskih sporova, mirenje je samoregulirano te u njemu sudjeluju članske organizacije ili tijela za davanje ovlasti s kojima su miritelji povezani. Ta tijela ujedinila su se u [Vijeću za mirenje u obitelji](#) (*Family Mediation Council*, FMC) s ciljem usklađivanja standarda u mirenju u obitelji. Još jedna funkcija Vijeća za mirenje u obitelji jest zastupanje svojih organizacija osnivačica i pružatelja usluga mirenja u obitelji u poslovanju članova struke s vladom.

Vijeće za mirenje u obitelji je nevladino tijelo te ima središnju ulogu u odnosu na svoje organizacije članice – sve su one nevladine organizacije/udruge i članice osnivačice Vijeća za mirenje u obitelji. Najistaknutije su sljedeće organizacije:

Grupa ADR (*ADR Group*),

Udruga obiteljskih miritelja (*Family Mediators Association*),

Nacionalno mirenje u obitelji (*National Family Mediation*),

Zbor obiteljskih miritelja (*College of Family Mediators*),

Razrješavanje (*Resolution*),

Komora pravnih savjetnika (*The Law Society*).

Vlada trenutačno nema planova za uspostavu regulatornog tijela u području građanskog mirenja ili mirenja u obitelji.

Ovlaštenog građanskog miritelja možete naći u registru mirenja u građanskim sporovima koji je dostupan na [web-mjestu pravosuđa](#). Pretraživanjem registra možete naći pružatelja usluga mirenja u svojoj okolini. Cijena mirenja temelji se na fiksnoj pristojbi, a ovisi o vrijednosti spora. Strankama koje si ne mogu priuštiti trošak mirenja, a ispunjavaju uvjete, dostupna je besplatna usluga mirenja koju nudi LawWorks. LawWorks možete kontaktirati telefonom na **01483 216 815** ili putem [web-mjesta društva LawWorks](#).

Tražilica usluga mirenja u obitelji dostupna je na [web-mjestu GovUK](#) (koje se prije nazivalo DirectGov): [tražilica usluga mirenja u obitelji](#). Dežurni telefon za mirenje u obitelji više ne postoji.

Informacije o pravnoj pomoći, uključujući informacije o tome ispunjavate li uvjete za pravnu pomoć, možete naći u službi za informacije o pravnoj pomoći na novom [web-mjestu Gov.UK](#) na stranici [check-legal-aid](#) <https://www.gov.uk/check-legal-aid>

U kojem području je primjena mirenja dopustiva i/ili najčešća?

Mirenje se može koristiti za rješavanje niza svakodnevnih građanskih i trgovačkih sporova, uključujući sporove u području stanovanja, poslovne sporove, sporove na radnom mjestu, sporove male vrijednosti, sporove koji se odnose na dugove male vrijednosti, granica, zaposlenja, ugovora, povrede osobe i sporove zbog propusta, kao i sporove u zajednicama poput slučajeva uznemiravanja i zlostavljanja.

Mirenje se može koristiti i u obiteljskim sporovima, uključujući razvod, razvrgnuće, razvrgnuće civilnog partnerstva te zahtjeve na temelju Zakona o djeci, uključujući one koji se odnose na kontakt i boravište. Njegova primjena nije ograničena samo na bivše partnere ili supružnike. Primjerice, djedovi i bake mogu koristiti mirenje u obitelji radi postizanja dogovora o daljnjem održavanju odnosa sa svojim unucima/unukama.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Postupak građanskog mirenja

Građansko mirenje nije uređeno zakonom, a nije ni preduvjet za sudski postupak. Međutim, stranke u građanskim predmetima obvezne su ozbiljno razmotriti mirenje prije odlaska na sud.

Pravilima građanskog postupka (*civil procedure rules*, CPR) uređuju se praksa i postupak koji se slijede u građanskim odjelima Žalbenog suda, Visokog suda i okružnih sudova. Pravila građanskog postupka sadržavaju postupovni zakonik kojime se nastoji pomoći sudovima da predmete rješavaju pravedno. U sklopu tog nastojanja, od suda se traži da se aktivno bavi predmetima, što uključuje poticanje stranki da koriste alternativni postupak rješavanja spora, ako sud smatra da je to primjereno, te olakšavanje upotrebe takvog postupka.

Iako je mirenje potpuno dragovoljno, pravilima građanskog postupka utvrđen je niz čimbenika koji se moraju uzeti u obzir pri donošenju odluke o iznosu troškova koji se pokriva. Sud mora uzeti u obzir napore poduzete prije i tijekom postupka, ako oni postoje, kako bi pokušao riješiti spor. Stoga, ako je stranka koja je dobila spor prethodno odbila razumnu ponudu mirenja, sudac može odlučiti da stranka koja je izgubila spor ne mora podmiriti troškove stranke koja je dobila spor.

Postupak mirenja u obitelji

Trenutačno je mirenje u obitelji potpuno dragovoljan postupak. Od travnja 2011. na temelju [Predsjednikova protokola prije podnošenja zahtjeva](#), svi podnositelji zahtjeva (ne samo oni koji su primili javna sredstva) moraju razmotriti mirenje prisustvovanjem informativnom sastanku za procjenu mirenja (MIAM) prije nego što podnesu zahtjev sudu. I mogući tuženik trebao bi prisustvovati sastanku ako je pozvan. Ako podnositelj zahtjeva pokrene sudski postupak, uz zahtjev mora podnijeti obrazac FM1 kako bi dokazao da je izuzet od pohađanja MIAM-a ili da je prisustvovao MIAM-u, ali je ustanovljeno da mirenje nije primjereno, odnosno da je prisustvovao mirenju, ali ono nije uspjelo ili stranke nisu uspjele riješiti sva pitanja.

Kao odgovor na preporuke revizije obiteljskog pravosuđa, Vlada je uvela odredbu u povelju o djeci i obiteljima u veljači 2013. kojom se pohađanje informativnog sastanka za procjenu mirenja (MIAM) pretvara u zakonsku obvezu (uz izuzeća, npr. kada postoje dokazi o obiteljskom nasilju). I podnošenje obrasca FM1 uz zahtjev, kao što je navedeno gore, bit će zakonska obveza. Očekuje se da će povelja biti donesena, a njezine odredbe provedene, u proljeće 2014.

Kao i **pravilima građanskog postupka, pravilima obiteljskog postupka** (opsežan skup pravila koja se odnose na sudski postupak) potiče se upotreba metoda alternativnog rješavanja spora.

Održavanje profesionalnih standarda

Za Englesku i Wales ne postoji poseban nacionalni kodeks ponašanja za miritelje. Međutim, kako bi dobio ovlasti od Vijeća za građansko mirenje, pružatelj usluge građanskog mirenja mora poštovati neki kodeks ponašanja—[Kodeks ponašanja EU-a](#) koristi se kao ogledni primjer. Struka je podložna samoregulaciji, a Vlada ne potiče primjenu niti jednog određenog dragovoljnog kodeksa.

Svi članovi osnivači Vijeća za mirenje u obitelji trebaju osigurati da se njihovi članovi (pružatelji usluga obiteljskog mirenja) pridržavaju [Kodeksa ponašanja FMC-a](#).

Obavješćivanje i osposobljavanje

Informacije o građanskom mirenju, uslugama i cijenama dostupne su na [web-mjestu Vlade na stranici Ministarstva pravosuđa o građanskom mirenju](#).

Registar građanskog mirenja nudi tražilicu miritelja koji nude usluge mirenja u mjestu koje odgovara strankama. [Web-mjesto Vijeća za građansko mirenje i web-mjesta organizacija koje pružaju usluge građanskog mirenja](#) sadržavaju više informacija o mirenju i uslugama mirenja.

Tražilica usluga obiteljskog mirenja omogućava pretraživanje miritelja u korisnikovoj okolini. [Web-mjesta organizacija članica Vijeća za mirenje u obitelji](#) sadržavaju više informacija o uslugama mirenja.

Ne postoji nacionalno tijelo za osposobljavanje građanskih miritelja u Engleskoj i Walesu. Građanske miritelje osposobljava privatni sektor koji se sam regulira. Struka je podložna samoregulaciji i bavi se osposobljavanjem vlastitih članova.

Obiteljski miritelji imaju različita prethodna iskustva, uključujući iskustvo u području pravnih, terapijskih i socijalnih usluga. Zakonom nisu obvezni pohađati posebno osposobljavanje. Međutim, razne članske organizacije te organizacije za davanje ovlasti imaju vlastite profesionalne standarde i standarde osposobljavanja koji uključuju obvezu određene razine osposobljavanja. Od miritelja koji imaju ugovor o pružanju usluga mirenja financiranih javnim sredstvima očekuje se postizanje visokog standarda ovlasti i osposobljavanja za izvođenje početnog informativnog sastanka za procjenu mirenja (MIAM) i mirenja.

Koja je cijena mirenja?

Cijena mirenja razlikuje se kod raznih pružatelja usluge te ju država obično ne regulira. U građanskim pitanjima, cijena mirenja ovisi o vrijednosti predmeta spora i vremenu koje je potrebno za postupak mirenja. Tarife za usluge mirenja koje su ponuđene u elektroničkom registru građanskog mirenja dostupne su na [web-mjestu Ministarstva pravosuđa](#). Dobrotvorno društvo LawWorks nudi besplatne usluge mirenja onima koji si ih ne mogu priuštiti. LawWorks možete kontaktirati telefonom na 01483216815 216 815 ili putem [web-mjesta društva LawWorks](#).

Može li se sporazum koji je nastao mirenjem provesti?

[Direktivom 2008/52/EZ](#), donesenom u UK-u na temelju uredaba o prekograničnom mirenju (Direktiva EU-a), sudionicima u prekograničnom sporu u kojem se jedna stranka nalazi u državi članici za vrijeme spora omogućava se da traže da se pismeni sporazum koji je postignut mirenjem provede. Države članice obavještavaju Komisiju o sudovima ili drugim tijelima koja su nadležna za zaprimanje zahtjeva.

Pojedinosti o nadležnim sudovima za Englesku i Wales dostupne su na [web-mjestu službe sudova i tribunala Njezinog veličanstva](#).

Stranke u građanskom sporu koji je pokrenuo sud koje su postigle sporazum mirenjem mogu podnijeti zahtjev sudu da sudac zakonski potvrdi njihov sporazum. Ako sud smatra postignuti sporazum pravičnim, nakon što ga on potvrdi, taj sporazum postaje zakonski obvezujućom i provedivom „sudskom odlukom o obveznom traženju suglasnosti”.

Ako sud smatra postignuti sporazum pravičnim, stranke u obiteljskim sporovima koje su postigle međusobni sporazum uz pravne savjetnike ili mirenjem mogu podnijeti zahtjev sudu da pretvori njihov sporazum u zakonski obvezujuću „sudsku odluku o obveznom traženju suglasnosti”. Veća je vjerojatnost da će se to pravilo primijeniti u financijskim sporazumima nego u onima koji se odnose na djecu.

Ostale poveznice

[Vijeće za građansko mirenje](#), [Vijeće za mirenje u obitelji](#), [Elektronički registar građanskog mirenja](#), [Tražilica usluga obiteljskog mirenja](#), [Kodeks ponašanja EU-a za miritelje](#) [Kodeks ponašanja FMC-a](#), [društvo za mirenje LawWorks](#)

Posljednji put ažurirano: 13/06/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u državama članicama - Škotska

Zašto ne biste umjesto odlaska na sud pokušali spor riješiti mirenjem? To je alternativni način rješavanja sporova, pri kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići nagodbu. Vlada i pravosuđe osoblje u Škotskoj svjesni su mogućih prednosti mirenja.

Škotska, unutar Ujedinjene Kraljevine, ima posebnu organizaciju i odredbe koje se odnose na mirenje.

Kome se obratiti?

Odjel za pravni sustav (*The Legal System Division*) u Upravi za ustav, zakone i sudove (*Constitution, Law and Courts Directorate*) škotske vlade nadležan je za politiku mirenja u Škotskoj.

Važne adrese kada je riječ o mirenju:

Scottish Mediation Network (Škotska mreža za mirenje), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Veća sigurnost u zajednicama smanjenjem broja kriminalnih djela), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Scottish Community Mediation Network 21 (Škotska mreža za mirenje u zajednici), Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE. Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

U kojim je područjima mirenje dopustivo i/ili najčešće?

Mirenje je dopustivo u svim područjima prava. Najčešće se koristi u obiteljskim ili susjedskim sporovima. Trgovački i poslovni sporovi sve više se rješavaju mirenjem. Mirenje se mora omogućiti u sporovima o **potrebama za dodatnom podrškom**, a nagodba mora biti dostupna kada je riječ o **tužbama zbog diskriminacije na osnovi invaliditeta**.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Struka izmiritelja koja je u nastanku u Škotskoj nema obvezni regulatorni okvir niti je mirenje preduvjet za pokretanje određenih vrsta sudskih postupaka. Mirenje se provodi na dobrovoljnoj osnovi.

Međutim, u Škotskoj postoji **kodeks ponašanja** za mirenje. Kodeks obuhvaća različita područja specijalizacije: poput obiteljskog prava, medicine i građevinarstva. Vlada Škotske dala je potporu radu Škotske mreže za mirenje (*Scottish Mediation Network*, SMN) te razvoju [Škotskog registra za mirenje](#) (*Scottish Mediation Register*, SMR). Svi članovi Škotske mreže za mirenje dužni su pridržavati se kodeksa ponašanja za mirenje u Škotskoj. Izmiritelji i službe za mirenje koji su upisani u Škotski registar za mirenje mogu imati i više standarde. Pristup *web*-mjestima tih dviju inicijativa besplatan je te se ona često koriste, a izmiritelji se moraju pridržavati kodeksa ako i dalje žele biti navedeni na njima.

Kako pristupiti informacijama o mirenju

Informacije o mirenju dostupne su na *web*-mjestu [Škotske mreže za mirenje](#) (SMN), a [Škotski registar za mirenje](#) (SMR) pruža informacije o pronalasku izmiritelja u Škotskoj. Oba *web*-mesta dostupna su javnosti i na njima je omogućen slobodan pristup svim informacijama.

[Škotski registar za mirenje](#) neovisni je registar izmiritelja i službi za mirenje. On omogućuje slobodan pristup informacijama o osobama koje se bave svim oblicima mirenja. Registrom upravlja [Škotska mreža za mirenje](#) (SMN).

Izmiritelji ažuriraju podatke na *web*-mjestu barem jednom godišnje.

Svrha je Škotskog registra za mirenje uvjeriti građane u profesionalnu kvalitetu izmiritelja koje odaberu potvrđujući da ispunjavaju minimalne standarde. Te [standarde](#) određuje neovisni [Odbor za standarde](#) (*Standards Board*). Izmiritelji koji su uvršteni u SMR mogu nositi titulu „[Izmiritelj registriran u Škotskom registru za mirenje](#)“ (*Scottish Mediation Registered Mediator*) i uz svoje ime navoditi logotip SMR-a.

Nakon što [regulatorna agencija](#) potvrdi da izmiritelj ispunjava dodatne standarde organizacije predviđene za taj sektor, osim uvrštenja izmiritelja u registar može se koristiti i dodatna „oznaka“ organizacije.

Informiranje i osposobljavanje

Od 2004. Škotska mreža za mirenje omogućuje „**plan mirenja**“ na svojem *web*-mjestu. Prikaz informacija poboljšan je nekoliko puta – što je financirala škotska vlada. Poveznica se nalazi u brojnim brošurama te na mrežnim poveznicama. Plan je sada povezan sa Škotskim registrom za mirenje kako bi se omogućilo jedinstveno mjesto za upite u vezi s pronalaskom kvalificiranoga izmiritelja.

Ured Škotskog registra za mirenje prima i telefonske upite, koji se potom usmjeravaju odgovarajućim službama za mirenje.

Škotski registar za mirenje navodi kvalifikacije izmiritelja kako bi stranke imale što više informacija pri odabiru.

U Škotskoj postoje **programi osposobljavanja** za različita područja mirenja. Svi programi traju najmanje 30 sati i trebali bi uključivati osposobljavanje koje obuhvaća sljedeće teme:

načela i metode mirenja

faze postupka mirenja

etiku i vrijednosti mirenja

pravni kontekst sporova (ako postoji)

komunikacijske vještine koje su korisne u mirenju

vještine pregovaranja i njihovu primjenu

posljedice sukoba i kako njime upravljati

raznolikost.

Koliko košta postupak mirenja?

Cijena postupka mirenja razlikuje se ovisno o pružatelju usluge te je ne regulira država.

Postupak mirenja općenito je **besplatan** ako je riječ o sporovima koji uključuju djecu, susjedskim sporovima i sporovima u zajednici, sporovima o potrebama za dodatnom podrškom te nagodbi zbog diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Naknade za usluge privatnih izmiritelja iznose od 200 do 2 000 funti ili više po danu.

Može li se dogovor postignut mirenjem provesti?

[Direktivom 2008/52/EZ](#) omogućeno je osobama uključenima u spor da zatraže da se pisani dogovor postignut mirenjem proglasi izvršivim. Države članice o tome će obavijestiti sudove i druga tijela koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Druge poveznice

[Škotska mreža za mirenje](#), [Škotski registar za mirenje](#), [standardi](#), [mirenje u Škotskoj: registrirani izmiritelji](#), [regulatorna agencija](#)

Posljednji put ažurirano: 11/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.